

Anknytningens betydelse för barns copingstrategier

- En kvantitativ studie om föräldrars påverkan på barns sätt att hantera känslor, stress och utmaningar genom livet

Av: Thelma Lundberg och Rosanna Proti

Handledare: Jaakko Turunen

Södertörns Högskola | Institutionen för samhällsvetenskaper

Kandidatuppsats 15 hp

Examensarbete i socialt arbete | Hötterminen 2025

Socionomprogrammet med storstadsprofil

SÖDERTÖRNS HÖGSKOLA | STOCKHOLM
sh.se

Abstract

The aim of this study is to examine the association between children's attachment styles and their use of adaptive coping strategies when managing stress and adversity. The study focus on three attachment styles: secure, avoidant and ambivalent and their relationships with coping strategies involving seeking social support, seeking support for feelings and positive appraisal. Gender is examined as a moderating variable to test whether the associations varies between boys and girls. Linear regression analysis is conducted using data from Health Behaviour in School Aged Children (HBSC) 2017/2018. The results indicate that secure and ambivalent attachment has a positive association with all coping strategies but a weaker association to positive appraisal. Avoidant attachment is negatively associated with all coping strategies with a weaker association to positive appraisal. The association also varies by gender, and family's affluence explains a small but limited part of the relationships. This study contributes to an increased understanding of how attachment styles influence children's coping strategies and highlights the importance of responsible and sensitive parenting. The findings are relevant for both research and practice, particularly within social work, school and other professions working with children.

Title: The importance of attachment for children's coping strategies.

Authors: Thelma Lundberg och Rosanna Proti

Key words: Attachment styles, coping strategies, positive appraisal, seeking social support, seeking support for feelings.

Number of words: 15 455

Sammanfattning

Studiens syfte är att undersöka sambandet mellan barns anknytningsstilar och deras användning av adaptiva copingstrategier vid hantering av stress och motgångar. Studien fokuserar på tre på anknytningsstilarna: trygg, undvikande och ambivalent och deras relation med copingstrategierna som handlar om att söka socialt stöd, söka stöd för känslor och positiv bedömning. Kön används som modererande variabel för att se om sambandet skiljer sig mellan pojkar och flickor. En linjär regressionsanalys kommer att användas baserad på data från Health Behaviour in School-aged Children (HBSC) 2017/18. Resultaten indikerar att trygg och ambivalent anknytning är positivt associerade med samtliga copingstrategier med en svagare association till positiv bedömning. Undvikande anknytning är negativt associerad med samtliga variabler med en svagare association till positiv bedömning. Sambandet varierar även mellan könen, där familjens välstånd förklarar en liten men begränsad del av sambandet. Denna studie bidrar med ökad förståelse för hur anknytningsstilar påverkar barns copingstrategier och belyser vikten av ansvarsfulla och lyhörda föräldrar. Resultaten är relevant både i forskning och praktik, särskilt inom socialt arbete, skola och andra verksamheter som arbetar med barn.

Titel: Anknytningens betydelse för barns copingstrategier.

Författare: Thelma Lundberg och Rosanna Proti

Nyckelord: Anknytningsstilar, copingstrategier, positiv bedömning, söka socialt stöd, söka stöd för känslor.

Antal ord: 15 455

Förord

Vi vill ge ett stort tack till Health Behavior in School-aged Children (2017/18) för att vi har kunnat använda oss av er studies datamaterial som underlag för vår studie och som gjort det möjligt för oss att kunna utföra denna undersökning med en stor variation av variabler. Vi vill även ge ett stort tack till vår handledare Jaakko Turunen för all feedback och tid som du gett till vår studie, de har hjälpt oss mycket och underlättat processens gång. Vi vill även ge ett tack till våra familjer och vänner som stöttat oss. Sedan vill vi även tacka varandra för samarbetet och engagemanget för uppsatsen. Vi har båda bidragit till alla delar i uppsatsen.

Thelma Lundberg och Rosanna Proti

Januari 2026

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
2. Problemformulering, syfte, frågeställning och hypoteser	3
3. Tidigare forskning	5
3.1 Sökprocess	5
3.2 Anknytning kopplat till copingstrategier	5
3.3 Anknytningsstilar kopplat till copingstrategier	6
3.3.1 Trygg anknytningsstil kopplat till copingstrategier	6
3.3.2 Undvikande anknytningsstil kopplade till copingstrategier	7
3.3.3 Ambivalent anknytningsstil kopplade till copingstrategier	8
4. Teoretisk bakgrund	9
4.1 Anknytningsteorin	9
4.2 Affektregleringsteorin	10
4.2.1 Anknytningens grund	10
4.2.2 Biologiska utvecklingen av anknytning	10
5. Forskningsmetoder	12
5.1 Datainsamling och urval	12
5.2 Avgränsningar	12
5.3 Mått	13
5.3.1 Oberoende variabler	13
5.3.2 Beroende variabler	16
5.3.3 Moderator	18
5.3.4 Kontrollvariabel	18
5.4 Datahantering	18
5.5 Studiens trovärdighet	21
5.5.1 Forskningsetiska ställningstagande	21
5.6 Studiens metodologiska begränsningar	22
5.6.1 Reliabilitet	22
5.6.2 Validitet	23
5.6.3 Kausalitet	25
5.6.4 Bortfall	26
6. Resultat	27
6.1 Beskrivning av datamaterialet	27
6.2 Trygg anknytningsstil och copingstrategier	28
6.2.1 Tabell II	28
6.2.2 Tabell III	29
6.2.3 Tabell IV	30
6.3 Undvikande anknytningsstil och copingstrategier	31
6.3.1 Tabell V	31
6.3.2 Tabell VI	32

6.3.3 Tabell VII	33
6.4 Ambivalent anknytningsstil och copingstrategier	34
6.4.1 Tabell VIII	34
6.4.2 Tabell IX	35
6.4.3 Tabell X	36
7. Diskussion	38
7.1 Anknytningsstilarnas koppling till copingstrategierna	38
7.2 Familjens välstånds betydelse för sambanden	40
7.3 Hur sambandet skiljer sig mellan könen	40
7.4 Sammanfattande tolkning av modellernas resultat	41
7.5 Måttens betydelse för resultatet	41
7.6 Begränsningar och styrkor	45
7.7 Implikationer för socialt arbete	45
7.8 Vidare forskning	46
8. Slutsats	49
9. Referenslista	50
10. Bilagor	55
10.1 Bilaga 1: Trygg anknytning och copingstrategier	55
10.2 Bilaga 2: Undvikande anknytning och copingstrategier	56
10.3 Bilaga 3: Ambivalent anknytning och copingstrategier	58

1. Inledning

Barn och ungas förmåga att hantera stress och problem har en avgörande roll på deras psykiska hälsa, skolprestationer och relationer. Forskning visar att barn som i tidig ålder utvecklar effektiva strategier för att hantera känslor och stress klarar av att hantera motgångar bättre senare i livet (Ramsdal & Wynn 2022, s. 4). I kontrast löper barn och unga som använder maladaptiva strategier större risk för stress i olika delar av livet (Pang & Thomas 2020, s. 186–187). Den ökade rapporteringen av både stress och psykisk ohälsa resulterar i att barns copingförmåga blir till ett centralt område för vidare forskning.

Coping definieras som beteendemässiga och kognitiva sätt som människor använder sig av för att hantera stressfulla situationer. Det finns tre typer av copingstrategier: undvikande-, emotionell- och problemfokuserade copingstrategier. Den undvikande typen handlar om att dra sig ifrån eller att dissociera sig från den stressfulla situationen. Den emotionella handlar om att hantera stressfulla situationer på ett effektivt sätt medan den problemfokuserade handlar om att lösa problemet i stunden (Pang & Thomas 2020, s. 186-187). De kan kännetecknas av adaptiva sätt eller maladaptiva sätt att hantera stress och utmaningar (Manolov & Stoyanov 2025, s. 118).

Anknytningsstilen har betydelse för vilken copingstrategi som barnet använder sig av (Cabral, Matos, Beyers, & Soenens 2012, s. 1001; Cherrier, Courtois, Rusch & Potard 2023, s. 453; Hapon, Vovk, Snyadanko & Fedyna 2021, s. 323; Stancu et al. 2025, s. 2-3). Kopplingen mellan anknytningsstilarna och copingstrategierna kan förstås utifrån: “The link between attachment and coping can be considered theoretically well grounded. Coping responses are proposed to be influenced by a sense of personal security to deal with adversities, perceptions of self- competence, and perceptions of the usefulness of others as resources when facing personal distress” (Cabral et al. 2012 , s. 1001). Cabral et al. (2012) understryker att den starkaste förklaringen mellan anknytning och copingstrategier är förmågan till emotionell reglering som är starkt kopplat till kvaliteten på det emotionella bandet barnet har till sina föräldrar (s. 1007). En individs förmåga att kunna förklara och öppna upp sig om känslor med andra utvecklas som resultat av föräldrarnas emotionella tillgänglighet och responsivitet som skapar en kontext för barnet att hantera sina känslor. De ger stöd för barnets emotionella reglering (Mikulincer & Shaver 2012, s. 13). De bidrar även till att barnet inte låter känslorna ta över vid problemlösning och förmågan att planera och ta

hjälp av tidigare erfarenheter för att lösa problemet (Hapon, Vovk, Snyadanko & Fedyna 2021, s. 326; Ramsdal & Wynn 2022, s. 4-5). Anknýtningen behöver även förstås utifrån den teknologiska utvecklingen som kan påverka föräldrars tillgänglighet och lyhördhet för barnet. De har vidare visat en negativ effekt på barnets välmående och emotionella färdigheter som emotionell reglering, motivation och problemlösning (McDaniel & Radesky 2018, s. 8).

Ainsworth (1960) kategorisering för anknýtningstilar är trygg, undvikande, ambivalent samt desorienterad anknýtning. Barn med en trygg anknýtning kännetecknas av att de använder sin förälder som en trygg bas för sitt utforskande, barn med en mer undvikande anknýtning gör inte det. Barn med en mer ambivalent anknýtning försöker att använda sin förälder som en trygg bas utan att lyckas vilket resulterar i en minskad tillit (Hazan & Shaver 1987, s. 312; Ramsdal & Wynn 2022, s. 4-5). Anknýtningen kan vidare förstås av affektregleringsteorin för hur tidig anknýtning utifrån föräldrarnas kontinuerliga svar och lyhördhet för barnets känslor är avgörande för barnets emotionella och sociala utveckling samt förmågan att hantera stress, reglera känslor och skapandet av en god självkänsla (Schore & Schore 2007, s. 12).

Inom socialt arbete är det centralt att förstå anknýtningens betydelse för barnet eftersom denna förståelse bidrar med viktig kunskap för hur barnet upplever trygghet, omsorg och relationen till sina föräldrar. Inom BBIC och vid beslut som rör barn utgör anknýtningen till föräldrarna en central del av bedömningen, där man ska tillgodose barnets känslomässiga behov. Det är även viktigt att förstå att anknýtningen är relationell och kontextbaserad, där relationen mellan barnet och föräldrarna är avgörande. Detta betyder att barnet kan ha olika anknýtningar till mamman respektive pappan (Broberg, Almqvist & Svensson 2025, s. 369-371).

Sammantaget visar tidigare forskning hur anknýtning har ett starkt samband med barns sätt att hantera stress och problem genom olika copingstrategier. De ger även upphov till vidare forskning för att undersöka olika anknýtningstilar till olika typer av copingstrategier. Denna kunskap för socialt arbete, skola och andra verksamheter som arbetar med barns psykiska hälsa föranleder ett ökat behov för preventivt arbete hos barn och föräldrar.

2. Problemformulering, syfte, frågeställning och hypoteser

Föräldrar beskrivs som ha en betydande roll för barns sociala och emotionella utveckling genom hur barnet upplever att föräldrarna finns där för dem, få sina känslor och tankar förstådda och lyssnade till där föräldrarna bidrar med trygghet för barnet (Bendezu, Loughlin-Presnal & Wadsworth 2019, s. 1356; Ramsdal & Wynn 2022, s. 4). Barns välbefinnande och känsloreglering grundar sig på föräldrar som är emotionellt känsliga, lyhörda för barnets känslor och behov som även bidrar till barnets självkompetens och förtroende på deras förmåga att hantera svårigheter. Brist på de har kopplats till problem med känslor senare i livet (Pang & Thomas 2020, s. 187). De kan även förstås som:

“According to attachment theory and research, lack of parental sensitivity and responsiveness contributes to disorders of the self, characterized by lack of self-cohesion, doubts about one’s internal coherence and continuity over time, unstable self-esteem, and over-dependence on other people’s approval (e.g., 32,33). Insecure people are likely to be overly self-critical, plagued by self-doubts, or prone to using defenses, such as destructive perfectionism, to counter feelings of worthlessness and hopelessness (e.g., 34). These dysfunctional beliefs about oneself increase insecure people’s risk for developing mental disorders” (Mikulincer och Shaver 2012, s. 13).

Kön har vidare betydelse för vilken copingstrategi barnet använder sig av enligt tidigare forskning som har visat att copingstrategier kan skilja sig mellan könen, där flickor i högre utsträckning använder känslofokuserade copingstrategier medan pojkar använder mer rationella eller undvikande strategier vid hantering av stress (Matud 2004). Det visar på att anknytning inte bör förstås isolerat från kön, eftersom anknytningsstilarna kan ta sig olika uttryck i pojkar respektive flickors användning av copingstrategier.

Den dagliga kontakten mellan föräldrar och barn beskrivs som viktig för en trygg anknytning. De kan utgöra ensamtid mellan förälder och barn där barnet känner att de får föräldrarnas fulla uppmärksamhet (Ante-Contreras 2016, s. iii). Trots omfattande forskning som gjorts på barns anknytningsstilar, copingstrategier och psykisk ohälsa finns det brist på studier som undersöker hur anknytningsstilarna hänger ihop med barns copingstrategier i en samtid som är präglad av en snabb teknologisk utveckling. Enligt McDaniel och Coyne (2016) har den teknologiska utvecklingen bidragit till förändrade föräldraskaps- och uppfostringsmönster till

följd av föräldrars tillgänglighet och närvaro i barnets vardag på grund av ökad uppkoppling, som påverkar hur trygghet etablerats i tidig ålder (s. 3-4). Sociala medieberoende och kvaliteten på familjerelationer har en stor påverkan på psykisk ohälsa hos unga och har även kopplats till försämrade skolresultat. Utifrån att sociala medier är ett relativt nytt fenomen har de bidragit till svårigheter för föräldrar att förstå hur sociala medier påverkar barns utveckling (White-Gosselin & Poulin 2024, s. 61 & 66-67). HBSC 2009 och HBSC 2017/18 visar även skillnad i barns sociala medieanvändning med ökad rapportering för psykisk ohälsa hos skolungdomar i takt med ökad teknologisk/sociala medieanvändning (Boniel-Nissim et al. 2015, s. 190; Ledel, Brodin Låftman & Landberg 2025, s. 1). Sociala medieanvändning är däremot inget som denna studie kommer att undersöka men eftersom studien grundar sig på data som samlats in vid en tid som kännetecknats av sociala mediers expanderings kan resultatet för anknytning möjligtvis förstås utifrån sociala mediers påverkan.

Utifrån följande är syftet med studien att undersöka hur individers anknytningsstil påverkar deras sätt att hantera stress och utmaningar med hjälp av olika copingstrategier och om sambandet varierar mellan pojkar och flickor. Utifrån syftet har följande forskningsfrågor formulerats: Vilket samband finns mellan barns anknytningsstil och deras val av copingstrategier? Skiljer sig användningen av adaptiva copingstrategier mellan barn med en trygg, undvikande och ambivalent anknytning?

Studien testades för följande hypoteser:

H1 Studiens första hypotes är att barn med en mer trygg anknytning använder i större utsträckning adaptiva copingstrategier såsom att söka stöd för känslor, söka socialt stöd och positiv bedömning.

H2 Studiens andra hypotes är att barn med en mer undvikande anknytning använder i mindre utsträckning adaptiva copingstrategier såsom att söka stöd för känslor, söka socialt stöd och positiv bedömning.

H3 Studiens tredje hypotes är att barn med en mer ambivalent anknytning använder i större utsträckning adaptiva copingstrategier såsom att söka socialt stöd och använder i mindre utsträckning adaptiva copingstrategier såsom att söka stöd för känslor och positiv bedömning.

H4 Studiens fjärde hypotes är att sambandet mellan anknytningsstil och barns användning av copingstrategier skiljer sig mellan pojkar och flickor.

3. Tidigare forskning

3.1 Sökprocess

För att få fram relevant forskning användes databaserna Söder Scholar och PsycInfo via Södertörn Högskolas bibliotek. I Söder Scholar användes filterna: ”artiklar ut vetenskapligt granskade publikationer” samt ”engelska” för att få mer relevanta artiklar. Avgränsningen av antalet artiklar gjordes först med sökorden: “(attachment style* OR ”secure attachment”) AND (copingstrateg* OR “coping skills” OR “coping mechanism”)”. Sökorden bidrog till många träffar och behövde därför avgränsas ytterligare med sökorden: “Topic=(attachment style* OR attachment OR ”secure attachment”) AND (problemsolving OR ”coping skills” OR copingstrateg* OR ”adaptive copingstrateg* OR ”self-regulation” OR ”stress management” OR coping) AND (stress)”. Studien använde även sökorden: “secure attachment” AND “adaptive coping”, “attachment security” AND “problem-focused coping”, “adult attachment” AND “stress management” AND “secure attachment” AND “resilience”. Databasen PsycInfo med avancerad sökning användes för att öka relevansen i artiklarna kopplat till studiens syfte och frågeställningar. Sökorden som användes var: ”attachment” (title & abstract-tiab) AND “children” (major subject-mjsub) AND “coping strateg*” (title & abstract-tiab) och filtrena: ”peer review”, “quantitative research”, “longitudinal study”, “peer reviewed journal”, “engelska”, ålder: “(6-12)” och “(13-17)” år. Avgränsningen till specifika åldersgrupper gjordes för att säkerställa dess relevans i relation till den åldersgrupp som denna studie avser att undersöka. Sökorden valdes för att avgränsa träffarna till studier som endast behandlar anknytning till föräldrar och dess samband med olika copingstrategier hos barn och unga.

3.2 Anknytning kopplat till copingstrategier

Flera studier har funnit sambandet mellan skillnader i anknytningsstilen kopplat till olika copingstrategier (Cabral et al. 2012, s. 1001; Cherrier et al. 2023, s. 453; Hapon et al. 2021, s. 323; Stancu et al. 2025, s. 2). Folkman och Lazarus (1988, s. 466) förklarar coping som resultat av att hantera känslor och som har en betydande roll i sättet att klara av stress genom att antingen fly eller undvika, eller genom att konfrontera eller attackera. Cabral et al. (2012, s. 1001) menar att copingstrategier kan förklaras av de inre representationer som individer har om sig själva och andra för deras självkompetens att hantera stress samt ta nytta av andras hjälp som externa resurser. Den ökade självkompetensen främjar förmågan att göra positiva

bedömningar vid stressfulla situationer där situationen ses som en utmaning än ett hot. Ramsdal och Wynn (2022, s. 4-5) förklarar hur mamman bidrar till barnets utforskande och förmåga att lösa problem. De belyser vidare hur tidiga familjerelationer har ett starkt samband med barnets resiliens att klara skolan trots motgångar. Gemensamt för flera tidigare studier är barnets förmåga att reglera sina egna känslor som är viktig när de kommer till att hantera problem och inte låta känslorna ta över (Hapon et al. 2021, s. 326; Ramsdal & Wynn 2022, s. 4-5). De förklaras utifrån att barn med god emotionell reglering kan rikta större uppmärksamhet på att lösa problemet genom planering och lärdom från tidigare erfarenheter (Hapon et al. 2021, s. 326). Emotionell reglering beskriver tidigare forskning som en medierande faktor mellan anknytning och copingstrategier (Cabral et al. 2012, s. 1006). Emotionell reglering grundar sig på föräldrar som är emotionellt tillgängliga och ansvarsfulla och skapar en kontext där barnet lär sig att hantera sina känslor. Det främjar även barnets förmåga att kunna förklara och öppna upp sig om sina känslor med andra (Mikulincer & Shavers 2012, s. 13). Camisasca et al. (2017, s. 1100) tar upp copingstrategin att söka stöd för känslor som ett sätt att "söka hjälp för att uttrycka känslor". Självkompetens beskrivs även här vara viktig för individens insikt av nyttan att kunna använda andra som externa resurser och få med att hantera svårigheter (Cabral et al. 2012, s. 1003). Mikulincer och Shaver (2012, s. 11-12) hävdar att förmågan att kunna söka socialt stöd är en viktig faktor för att hantera olika problem genom livet.

3.3 Anknytningsstilar kopplat till copingstrategier

3.3.1 Trygg anknytningsstil kopplat till copingstrategier

Berry och Kingswell (2012, s. 316-317 & 321-323) och Cabral et al (2012, s. 1101) beskriver ett tydligt samband mellan trygg anknytning och användning av adaptiva copingstrategier för att hantera stressiga situationer utan att bli överväldigade. Det kan förklaras av en ökad självkompetens, själv-effektivitet och upplevd kontroll vilket bidrar till individens förmåga att göra positiva bedömningar av stressfulla situationer (ibid). Självkontroll bidrar även till möjligheten att uppnå långsiktiga mål som är i linje med individens ideal, värderingar, moral och sociala förväntningar (Stancu et al. 2025, s. 3). De kan vidare förklaras av föräldrar som är emotionellt lyhörda och som kontinuerligt svarar på barnets behov. De bidrar till ökad självkompetens och självsäkerhet (Pang & Thomas 2020, s. 187). Föräldrars hjälp och stöd vid problemlösning, deras förmåga att sätta barnets behov i

fokus och att förstå barnets känslor bidrar till gynnsamma kognitiva omstruktureringar vilket stärker barnets copingeffektivitet och psykologiska anpassning (Camisasca et al. 2017, s. 1101 & 1107). Trygg anknytning är även kopplat till stabilare självstrukturer och positiva självrepresentationer av att känna sig värdig och kompetent (Cherrier et al. 2023, s. 453).

Trygg anknytning har dessutom visat starka samband med att söka stöd vid behov samt att använda ett mer varierat utbud av adaptiva copingstrategier (Berry & Kingswell 2012, s. 316-317 & 321-323; Camisasca et al. 2017, s. 1107). Vid stress tenderar dessa barn att använda problemfokuserad coping, positiv kognitiv rekonstruktion och att söka stöd för deras känslor (ibid, s. 1107). En annan studie har också funnit hur trygg anknytning korrelerade negativt med alexitymi och positivt med adaptiva copingstrategier och högre resiliens. Alexitymi syftar på svårigheten att känna igen och beskriva känslor (Craparo et al. 2018, s. 4 & 11-22). De kan förstås mot föräldrar som gett utrymme för barnets tankar och känslor och värdesatt hur barnet känner sig (Camisasca et al. 2017, s. 1107). Barn med trygg anknytning har även visat sig ha mer tillfredsställande och ömsesidiga vänskapsrelationer jämfört med barn med en otrygg anknytning (Cherrier et al. 2023, s. 453). Förmågan att söka stöd hos vänner kan förstås utifrån Mikulincer och Shaver (2012, s. 14) resonemang om att sociala färdigheter utvecklas genom föräldrars stöd och barnets upplevda trygghet.

3.3.2 Undvikande anknytningsstil kopplade till copingstrategier

Berry och Kingswell (2012) fann att individer som haft vårdgivare med låg tillgänglighet tenderar att utveckla en mer undvikande anknytning och i mindre utsträckning använde problem- och känslufokuserade copingstrategier, samt undvikande av nära relationer (s. 315-317 & 319-320). Detta kan förklaras av att andra uppfattas som opålitliga och av en rädsla för att bli beroende av andra människor (Hapon et al. 2021, s. 327). Undvikande anknytning tar sig uttryck i lägre engagemang i relationer, mindre känslomässiga uttryck, och drar sig tillbaka vid hantering av relationsstress (Seiffge-Krenke 2006, s. 31-34). Andra studier har även visat att individer med undvikande anknytning har svårigheter att hantera tankar och känslor som väcker stress, de leder ofta till undertryckande av känslor och att i låg grad använda copingstrategin att söka stöd för känslor (Camisasca et al. 2017, s. 1106-1108).

Craparo et al. (2018) fann att otrygg anknytning är kopplat till låg resiliens samt hög alexitymi, vilket innebär svårigheter att identifiera och beskriva känslor. Alexitymi förklarade

även en större del av sambandet mellan otrygg anknytning och maladaptiva copingstrategier (s. 11-22). Otrygg anknytning har även samband med låg självkompetens och begränsad tillit till den egna kontrollen att hantera svåra situationer, vilket bidrar till bedömningar där stressfulla situationer upplevs som hotfulla (Cabral et al 2012, s. 1101). De kan istället leda till flykt och distansering från problemet eller konfrontativa copingstrategier där det egna intresset försvaras. Undvikande anknytning har även kopplats till rationalisering och intellektualisering av problem samt underminering och upplevelsen kopplat till det (Hapon et al. 2021, s. 325-327).

3.3.3 Ambivalent anknytningsstil kopplade till copingstrategier

Barn med en mer ambivalent anknytning visar på ökade stressnivåer och är kopplad till mindre effektiva copingstrategier (Berry & Kingswell 2012, s. 315-317 & 319-320; Seiffge-Krenke 2006, s. 31-34). De visade på mer känslfokuserade copingstrategier som istället förstärkte stressen snarare än att minska den. Individerna förstärkte även sitt uttryck av oro och stress för att väcka stöd och omsorg hos andra (ibid, s. 315-317 & 319-320). Barn med denna anknytningsstil var även kopplade till copingstrategier som positiv omvärdering av ett problem och att söka stöd hos andra, vilket kan förstås utifrån en rädsla för att bli övergiven. Även rationalisering och intellektualisering av problemet (Hapon et al. 2021, s. 326-327). Strategier som fokuserar på att hantera känslor som uppstår i samband med ett problem och att i hög grad förlita sig på andra kan däremot leda till en ökad tilltro på andras förmåga att lösa problemet, de leder samtidigt till en minskad tilltro på den egna kapaciteten (ibid; Kural & Kovacs 2021, s. 1-2). Vidare kan svårigheten i att hantera interpersonella problem förstås i relation till en lägre självkänsla, de har identifierats som en medierande faktor mellan ambivalent anknytning och copingstrategin (Cherrier et al. 2023, s. 453).

4. Teoretisk bakgrund

4.1 Anknytningsteorin

Enligt Broberg, Risholm Mothander och Granqvist (2020) handlar anknytningsteorin om den emotionella och psykologiska relationen mellan barnet och vårdgivaren. Barnets tidiga erfarenheter av närhet och omsorg leder till utvecklingen av inre arbetsmodeller som beskrivs som en central del av personligheten senare i livet. Teorin visar på hur balansen mellan trygghet och självständighet kan förstås och hur individer söker stöd och kärlek i nära relationer (s. 15-16).

Anknytningsteorin enligt Bowlby (1969, 1980) förklaras som ett evolutionärt beteendesystem som är gemensamt för alla arter där han använde sig av *General theory of behavior* i hans första volym *Attachment and loss* (1969, 1982). Huvudpoängen med användningen av teorin var för att visa hur avgörande föräldrarnas omvårdnad och skydd är för barnet i spädbarnsåren när barnet är som mest sårbart och behov av skydd. Beteendesystemen beskrivs som viktiga för människors överlevnad där människan tar till olika sätt för att skydda sig själv från fara. Förälderns tillgänglighet och trygghet bidrar till att barnet skapar olika förväntningar på hur föräldern kommer att finnas där för dem och som påverkar deras sätt att skydda sig själv. Barnets anknytningsbeteende kan därmed både ses som ett överlevnad sätt och skydd för barnet utifrån hur föräldern bidragit med skydd och trygghet (Bowlby 1969, 1980). Vidare kan de kopplas till känslomässiga reaktioner som ångest och klängighet när barnet hotas av separation från sin anknytningsperson som visar på anknytningssystemet. De är grunden för ambivalent anknytning utifrån Ainsworth (1960) kategorisering, där barnet upplever stark stress vid separation och otrygghet. Bowlby beskriver även att längre separationer kan påverka barnet på djupet och att detta kan leda till känslomässig distansering. De visar på den undvikande anknytningen av Ainsworth (1960) kategorisering som kännetecknas av att barnet stänger av känslorna för att skydda sig mot eventuell smärta.

Ainsworth, Blehar, Waters och Wall (1970, 1978, s. xi-xii) bidrog till en vidareutveckling av Bowlbys anknytningsteori. De beskriver att *Patterns of Attachment* blev en milstolpe inom anknytningsteori och som etablerade en grund för modern anknytningsforskning. Studierna av Ainsworth visar hur barns anknytningsmönster formas av föräldrarnas lyhördhet och hur de fungerar som en trygg bas, samt möjliggjorde systematiska bedömningar av trygg,

undvikande och ambivalent anknytning. Broberg, Risholm Mothander och Granqvist (2020, s. 390-391) tar upp att desorganiserad anknytningsstilen skapades senare som kännetecknas av att barnet inte lyckas skapa en sammanhängande strategi i relation till sin vårdgivare under uppväxten. De menar att barnet inte kan placeras i något av de andra tre anknytningarna och anses vara en kombination.

4.2 Affektregleringsteorin

Affektregleringsteorin skapades som en vidareutveckling med uppdaterade idéer av Bowlbys anknytningsteori som riktar sig till terapeutiskt arbete. Den fokuserar istället på de psykologiska och biologiska faktorer som påverkar barns affekt- och självreglering (Schore & Schore 2007, s. 9).

4.2.1 Anknytningens grund

Schore och Schore (2007, s. 11) menar att grundläggande för utvecklingen av affekt- och självreglering är den emotionella kommunikationen som sker mellan föräldern (oftast modern) och spädbarnet. I denna fas har barnet inte lärt sig att reglera sina känslor vilket leder till att föräldern behöver vara lyhörd för barnets kroppsliga och emotionella signaler. De sker genom att föräldern svarar genom ickeverbalt kommunikation så kallad interaktiv reglering varpå föräldern anpassar sitt beteende utefter barnets emotionella tillstånd. De präglas av växling av att hjälpa barnet reglera sina känslor genom interaktion och låta barnet återhämta sig på egen hand, där föräldern därefter uppmärksammar barnets inbjudan för engagemang. De kan beskrivas som en synkronisering som finns mellan föräldern och spädbarnet. Beroende på hur väl barnets signaler besvaras och är synkroniserat med föräldern utifrån rätt tidpunkt och nivå kommer de antingen öka barnets känsla av trygghet, glädje och att känna sig förstådd eller leda till frustration eller att barnet blir ledsen.

4.2.2 Biologiska utvecklingen av anknytning

Anknytningen mellan mamman och barnet har en betydande påverkan på barnets utveckling av emotionella reglering och förändring i centrala (CSN) och autonoma (ANS) nervsystemet (Schore & Schore 2007, s. 12). Grunden för en trygg anknytning baserar sig på kommunikationen mellan föräldern och barnet som sker genom kroppsspråk via ögonkontakt, ansiktsmimik och tonläge på rösten. De har visat sig ha emotionella effekter på barnet där barnets högra hjärnhalva länkas till mammans högra hjärnhalva. Den högra hjärnhalvan är

central för överlevnadsstrategier vid hantering av stress och utmaningar, lagring av “känslomässiga upplevelser och minnen”, emotionell reglering samt skapandet av självkänsla. De är den del av hjärnan som utvecklas tidigt och står för förändringar i de inre arbetsmodellerna som bygger på förståelsen av sig själv, individens subjektiva känslor och andras, samt står den för kommunikationsförmågan och den relationella kompetensen. Det kan vidare kopplas till adaptiva sätt att relatera till andra och skapa relationer (Schore & Schore 2007, s. 12-13). Det visar vilka effekter kommunikationen som sker mellan föräldern och barnet på ett tidigt stadie har för barns sätt att förstå sig själva och andra samt hur de hanterar känslor och utmaningar.

5. Forskningsmetoder

5.1 Datainsamling och urval

Studien kommer att använda insamlad och färdigställd data från enkätundersökningen Health Behaviour in School-aged Children (HBSC) 2017/18 som är ett internationellt forsknings- och samarbetsprojekt där över 4000 elever deltog från 213 skolor i åldrarna 11, 13 och 15 år och som gick i årskurs 5, 7 och 9. Syftet med enkätundersökningen var att få en bättre förståelse för livsvillkor och livsvanor som är viktiga för barns hälsa och se hur de förändras över tid och jämförs med andra länder. Studien baserar sig på omkring 50 länder i Europa, Nordamerika och Asien. I Sverige är det Folkhälsomyndigheten som ansvarar för och genomför undersökningen var fjärde år. Studien görs i samarbete med Världshälsoorganisationen WHO som publicerat internationella samlingsrapporter (Folkhälsomyndigheten 2018, s. 8, 12). Enkätundersökningen genomfördes hösten 2017 utgick från ett stratifierat urval med en klusterdesign i två delar. Första steget valde dem slumpmässigt ut olika skolor som skulle vara representativa för landet. Därefter valde de slumpmässigt ut en klass från skolorna där alla elever i klassen fick delta. I studien deltog cirka 4200 elever, där hälften var pojkar och hälften var flickor (Folkhälsomyndigheten 2018, s. 13-15).

5.2 Avgränsningar

Åldersgruppen som studien utgår ifrån är åldrarna 11-, 13- och 15. Studien undersöker anknytning till föräldrar utifrån anknytningsstilarna trygg, undvikande och ambivalent anknytning. Desorganiserad/desorienterad anknytning kommer inte att undersökas utifrån svårigheten att hitta variabler som fångar de som är kännetecknande för den anknytningsstilen i HBSC 2017/18. Studien har valt att undersöka copingstrategierna att söka stöd för känslor, söka socialt stöd och positiv bedömning i skolan. Övriga copingstrategier relaterade till anknytningsstilarna kommer inte att undersökas i denna studie. Studien har avgränsats till de anknytningsstilar och copingstrategier som har kunnat operationaliseras utifrån tillgängliga variabler i HBSC 2017/18.

5.3 Mått

5.3.1 Oberoende variabler

Studiens oberoende variabler är trygg anknytning, undvikande anknytning och ambivalent anknytning. Alla tre anknytningsstilarna mäts av variablerna "min familj försöker verkligen att hjälpa mig", "jag kan prata om mina problem med min familj" och "jag får den emotionella hjälp och stöd jag behöver från min familj" och består av sju svarsalternativ där värde 1 symboliserar "håller verkligen inte med" och värde 7 "håller verkligen med".

För att skapa index för respektive anknytningsstil slogs alla tre variabler ihop och dividerades på tre. De bidrog till variabelvärden som sträcker sig från 1-7 av hur samtliga deltagare svarat på alla tre frågor. Måtten justerades även så att högre värden konsekvens representerar det som är kännetecknande för varje anknytningsstil. Undvikande anknytning kodades om med en motsatt skalriktning för varje variabel för att höga värden ska motsvara brist på hjälp från familjen, att inte kunna prata om problem med familjen, inte få emotionellt hjälp och stöd från familjen. Det gjordes även på ambivalent anknytning för den sista variabeln som mäter familjens emotionella hjälp och stöd som ska mätas utifrån brist på att få det, där de övriga två variabler mäts utifrån att få hjälp och kunna prata om problem med familjen. För trygg anknytning har respektive variabler höga värden för att indikera hög grad av hjälp från familjen, att kunna prata om problem med familjen och att få emotionellt hjälp och stöd från familjen. Index och skalriktning för varje oberoende variabel presenteras i tabeller i respektive delavsnitt för varje anknytningsstil.

Trygg anknytning

Trygg anknytning mäts av variablerna: "min familj försöker verkligen att hjälpa mig", "jag kan prata om mina problem med min familj" och "jag får den emotionella hjälp och stöd jag behöver från min familj" som består av en sjugradig likertskala där variabelvärdet "håller verkligen inte med" symboliserar värde 1 och "håller verkligen med" symboliserar värde 7.

Samtliga variablers variabelvärden omkodades där "håller verkligen inte med" gavs värde 1 och "håller verkligen med" gavs värde 7. De gjordes för att variabeln skulle hanteras som om den vore en kontinuerlig variabel där respektive variabelvärde är på en intervallskala. Därefter slogs alla tre variabler ihop till ett index och dividerades med antalet ingående

variabler för att skapa variabeln trygg anknytning. De resulterade i variabelvärden från 1 till 7.

Trygg anknytning: Anknytning till föräldrar
“min familj försöker verkligen att hjälpa mig” (Höga värden= håller verkligen med)
“jag kan prata om mina problem med min familj” (Höga värden= håller verkligen med)
“jag får den emotionella hjälp och stöd jag behöver från min familj” (Höga värden= håller verkligen med)

Variablerna ”min familj försöker verkligen att hjälpa mig” valdes utifrån tidigare forskning som menar att trygg anknytning grundar sig på föräldrar som är tillgängliga, kommer med socialt stöd och är ansvarstagande. Utifrån detta skapar sig barnet förväntningar på att föräldern finns där när de behöver det (Bendezu et al. 2019, s. 1356; Ramsdal & Wynn 2022, s. 4). Variabeln ”jag kan prata om mina problem med min familj” valdes med stöd av Cherrier et al. (2023, s. 456) som utgick ifrån variabeln “tillit” för att mäta tilliten till att föräldrarna förstår och respekterar barnets behov. Variabeln “jag får den emotionella hjälp och stöd jag behöver från min familj” stödjer Camisasca et al. (2017, s. 1107) som belyser föräldrar som gett stöd och värdesatt deras barns tankar och känslor som en viktig faktor för en trygg anknytning.

Undvikande anknytning

Variabeln mäts av samma variabler som för trygg anknytning men där de högre värdena gavs motsatt skalriktning för undvikande anknytning. Skapandet till ett index gjordes även på samma sätt som för trygg anknytning men som istället gavs motsatta värden för samtliga variabler för att höga värden ska mätas utifrån rätt indikator.

Undvikande anknytning: Anknytning till föräldrar
“min familj försöker verkligen att hjälpa mig" (Höga värden= håller verkligen inte med)
“jag kan prata om mina problem med min familj” (Höga värden= håller verkligen inte med)
“jag får den emotionella hjälp och stöd jag behöver från min familj” (Höga värden= håller verkligen inte med)

Den första variabeln “min familj försöker verkligen att hjälpa mig” valdes utifrån Khan et al. (2020, s. 1194) som använde variabeln att ”inte ha föräldrar som är ansvarsfulla” i deras studie för att mäta otrygg anknytning. De visar på föräldrar som inte Variabeln “jag kan prata om mina problem med min familj” och “jag får den emotionella hjälp och stöd jag behöver från min familj” valdes utifrån Mikulincer och Shaver (2012, s. 11) som beskriver att dem med en undvikande anknytning kopplar till föräldrar som avvisat eller straffat barnet när dem sökt närhet som förklaring för barnets sätt att inte söka närhet eller stöd hos andra utan istället klara saker på egen hand. Den är gemensam för undvikande och ambivalent anknytning utifrån bristen på lyhördhet för barnets känslor och tankar (Pang & Thomas 2020, s. 187) som skapas mellan förälder och barnet där föräldern fungerar som en trygg bas och bidrar med en trygghet för barnet.

Ambivalent anknytning

Variabeln mäts av samma variabler som för de andra anknytningsstilarna men där variabeln. ”jag får den emotionella hjälp och stöd jag behöver från min familj” hanterades med omvänd skalriktning. Indexet för ambivalent anknytning skedde även på samma sätt som vid de föregående oberoende variablerna.

Ambivalent anknytning: Anknytning till föräldrar
“min familj försöker verkligen att hjälpa mig” (Höga värden= håller verkligen med)
“jag kan prata om mina problem med min familj” (Höga värden= håller verkligen med)
“jag får den emotionella hjälp och stöd jag behöver från min familj” (Höga värden= håller verkligen inte med)

Variabeln ”min familj försöker verkligen att hjälpa mig” används för att skilja mellan undvikande och ambivalenta anknytningsstilen med utgångspunkt i Mikulincer och Shaver (2012, s. 11) som kopplar det till föräldrar som är ansvariga men som barnet inte känner tillit till. Variabeln “jag kan prata om mina problem med min familj” visar även skillnaden mellan den undvikande och ambivalenta där barn med en mer ambivalent anknytning försöker att använda sin förälder som en trygg bas utan att lyckas vilket ger upphov till mindre trygghet för barnet (Ramsdal & Wynn 2022, s. 4). Den tredje variabeln “jag får den emotionella hjälp och stöd jag behöver från min familj” valdes utifrån Camisasca et al. (2017, s. 1107-1108) som beskriver att barn med en mer ambivalent anknytning får mindre stöd för sina känslor. Den skiljer även denna anknytningsstil från en trygg anknytning som i högre utsträckning är associerad med föräldrar som ger stöd för barnets känslor.

5.3.2 Beroende variabler

Studiens beroende variabler fångar sättet att hantera känslor, stress och utmaningar. De två första mäter barns stöd hos vänner, den första utgår från att kunna dela glädje och sorg med vänner som ger en indikation på att söka stöd för känslor, den andra utgår från att prata om problem med vänner som indikation för att söka socialt stöd, den tredje utgår från barns upplevda press för skolarbetet och används som indikation för att mäta positiva bedömningar vid stressorer, där lägre press ger tecken för tendensen att göra positiva bedömningar. De två variablerna som mäter stöd mäts på en skala mellan 1-7, positiv bedömning mäts på en skala mellan 1-4 med svarsalternativen “mycket”, “en del”, “ibland” och “inte alls”. För att de beroende variablerna skulle bli mer jämförbara utifrån en mer enhetlig skalnivå gjordes en omkodning för variabelvärdena för samtliga beroende variabler mellan 1-4 där de två första variablerna behöll sina ursprungliga sju svarsalternativ.

Söka stöd för känslor

Söka stöd för känslor mäts av variabeln ”jag har vänner jag kan dela min glädje och sorg med”, som består av en sjugradig likertskala där svarsalternativet ”håller verkligen inte med” symboliserar värde 1 och ”håller verkligen med” symboliserar värde 7.

Svarsalternativet ”håller verkligen inte med” gavs värde 1 och ”håller verkligen med” gavs värde 7. Variabelns variabelvärden omkodades från 1-7 till 1-4 genom att variabelvärdena halverades.

Operationaliseringen gjordes med stöd av Camisasca et al. (2017, s. 1100) som tar upp att söka stöd för känslor är ett sätt att ”söka hjälp för att uttrycka känslor”. Valet av variabeln gjordes även utifrån Mikulincer och Shaver (2012, s. 13) som ger stöd för hur trygg anknytning, med hänsyn till emotionell hjälp och stöd från föräldrar, bidrar till barnets emotionella reglering och som främjar barnets förmåga att sätta ord på sina problem och kunna prata om dem med andra.

Söka socialt stöd

Söka socialt stöd mäts med variabeln ”jag kan prata om mina problem med mina vänner”, som består av en sjugradig likertskala där svarsalternativet ”håller verkligen inte med” symboliserar värde 1 och ”håller verkligen med” symboliserar värde 7.

Omkodning för variabeln är likadan som föregående variabel.

Variabeln ”söka socialt stöd” utgick ifrån (Bendezu et al. 2019, s. 1356; Camisasca et al. 2017, s. 1107; Hapon et al. 2021, s. 326; Manolov & Stoyanov 2025, s. 119) som belyser att barn med trygg och ambivalent anknytning i högre grad söker stöd hos vänner.

Positiv bedömning

Positiv bedömning mäts av variabeln ”hur pressad känner du dig med skolarbetet som du måste göra?”. Variabeln mäts av en fyrgradig likertskala med variabelvärdena ”mycket”, ”en del”, ”ibland” och ”inte alls”. Variabeln omkodades till variabelvärdena 1-4 där högre värden visar på lägre press och ska indikera en mer positiv bedömning.

Valet av variabeln och operationaliseringen gjordes med stöd av Cabral et al. (2012, s. 1001) som förklarar positiv bedömning som en copingstrategi utifrån individens upplevda självkompetens och själv effektivitet av att se stressfulla situationen som en utmaning istället

för ett hot. I deras studie använde dem sig av “positiv omtolkning” som mäts av frågan “I think about other things besides the situation/problem.”; “I try to see it in a different light and more positive way” (ibid, s. 1004 & 1006). De båda kan visa på användning av positiv bedömning som en copingstrategi vid problem.

5.3.3 Moderator

Moderator valdes för att se om sambandet mellan anknytningsstilarna och copingstrategierna varierar beroende av kön. Variabeln kön valdes som en moderator utifrån tidigare forskning (Kelly et al. 2008, s. 1-2) som visar att det finns skillnad mellan hur pojkar och flickor upplever stress och vilka copingstrategier de använder sig av för att hantera stress.

Kön

Kön används mäts med variabelvärdena “pojke” eller “flicka”. Pojke omkodades till värde 0 och flicka till värde 1.

5.3.4 Kontrollvariabel

Kontrollvariabeln valdes för att undersöka om sambandet mellan anknytningsstilarna och copingstrategierna påverkas av en tredje variabel (Bryman 2025, s. 295).

Familjens välstånd valdes för om den kan förklara större delen av sambandet mellan anknytningsstilarna och copingstrategier utifrån tidigare forskning som menar att familjens socioekonomi kan påverka en del av anknytningen och barnets copingstrategier (Matthews & Gallo 2011, s. 1 & 10).

Familjens välstånd

Familjens välstånd mäts av “familjens materiella tillgångar” och mäts på en skala mellan 0-13. Variabeln mäts som en kontinuerlig variabel utifrån sammanläggning från studiens fasvariabler.

5.4 Datahantering

Studiens oberoende variabler utgår från variablerna “min familj försöker verkligen att hjälpa mig”, “jag kan prata om mina problem med min familj” och “jag får den emotionella hjälp och stöd jag behöver från min familj” som ska mäta om anknytningsstilarna trygg,

undvikande och ambivalent anknytning. Variablerna används för att analysera sambandet till copingstrategierna att söka stöd för känslor, söka socialt stöd och positiv bedömning och om sambandet varierar mellan pojkar och flickor. Respektive oberoende variabel och beroende variablerna söka stöd för känslor och söka socialt stöd är ordinalvariabler som mäts av en likertskala mellan 1-7 och hanteras som kontinuerlig variabel som om den vore på en intervallskala (Djurfeldt, Larsson & Stjärnhagen 2018, s. 451). Den beroende variabeln positiv bedömning är en kategorisk variabel med en fyrgradig likertskala och kön är en kategorisk binär variabel. En linjär regressionsanalys (OLS) valdes för att mäta variationen i alla variabler där både beroende och oberoende variabler kan vara på kontinuerlig skala. De möjliggör användning av en kvantitativ beroende variabel med ett flertal analyser (Davis 2023, s. 88; Djurfeldt, Larsson & Stjärnhagen 2018, s. 355). Analysmetoden ansågs vara bättre lämpad än en ordinal regressionsanalys som förutsätter att den beroende variabeln är kategorisk (Djurfeldt, Larsson & Stjärnhagen 2018, s. 125). Den användes även på alla analyser, även fast variabeln som mäter positiv bedömning var kategorisk eftersom de bidrar till en bättre jämförelse mellan sambanden utifrån enhetliga variabelvärden för varje copingstrategi där varje analys mäts utifrån ett linjärt samband. Med en linjär regressionsanalys kan både anknytningsstilarna och copingstrategierna mätas utifrån en variation. Variationerna bidrar till att anknytningsstilarna inte mäts som bestämda kategorier utan en variation av trygg, undvikande och ambivalent anknytning. En ordinal logistisk regressionsanalys skulle istället bidra till att resultatet går miste om viktiga nyanser mellan skillnader i svarsalternativen som en linjär regressionsanalys skulle kunna visa.

Första steget i datahanteringen var att kontrollera variablerna “min familj försöker verkligen att hjälpa mig”, “jag kan prata om mina problem med min familj” och “jag får den emotionella hjälp och stöd jag behöver från min familj” i Cronbachs alpha för att se hur väl variablerna relaterar till varandra för att motsvara de tre anknytningsstilarna. Cronbachs alpha för samtliga indikatorer var 0.895, vilket anses vara acceptabelt enligt tumregeln om att värden kring 0.8 indikerar god intern reliabilitet (Bryman 2025, s. 162). För att säkerställa att skalorna mäter anknytningsdimensionerna i rätt riktning omkodades samtliga oberoende för undvikande och den sista “jag får den emotionella hjälp och stöd jag behöver från min familj” för ambivalent anknytning till motsatta värden där högre värden för respektive anknytningsstil skulle mäta rätt indikator. Vidare kontrollerades multikollinearitet mellan de oberoende variablerna genom VIF-värden för att säkerställa att variablerna inte överlappar och påverkar resultaten där ett värde på mer än 2.5 visar problem med multikollinearitet

(Djurfeldt, Larsson & Stjärnhagen 2018, s. 366). VIF-värdet visade värde 1 när de oberoende variablerna testades med de beroende variablerna. Därefter skapades indexvariabler för de oberoende variablerna, trygg anknytning, undvikande anknytning och ambivalent anknytning. De möjliggjorde även en mer korrekt tolkning av resultaten och jämförbarheten mellan indexen och stärker användningen av flera indikatorer för att fånga anknytningens helhet (Bryman 2025, s. 198-199).

Vid skapandet av de beroende variablerna kontrollerades normalfördelningen i deskriptiv statistik för att säkerställa att spridningen i samtliga variabler inte var ojämnt. För att göra mer jämförbara analyser omkodades samtliga beroende variablers variabelvärden där alla utgår från variabelvärden mellan 1-4 och hanteras som om de vore kontinuerliga variabler. Omkodningen möjliggjorde att alla analyser kunde undersökas med en linjär regressionsanalys som kräver att den beroende variabeln är kodad som kontinuerlig (Djurfeldt, Larsson & Stjärnhagen 2018, s. 355).

Sedan skapades interaktionstermerna för kön och anknytningsstilarna genom centrerung. De oberoende variablerna centrerades efter deras medelvärden och skapade kategorierna "Trygg anknytning_1", "Undvikande anknytning_2" och "Ambivalent anknytning_3". Sedan multiplicerades varje centrerung av anknytningsvariablerna med kön och bidrog till variablerna "Trygg anknytning X Kön", "Undvikande anknytning X Kön" och "Ambivalent anknytning X Kön". När interaktionstermen inkluderades i modellen visade samtliga ett VIF-värde mellan 2.5-2.9 för de oberoende variablerna och interaktionstermerna. Vid moderation är hög multikollinearitet vanligt utifrån att variabeln multipliceras, men de påverkar inte modellens övergripande resultat (Vatcheva, Lee, McCormick & Rahbar 2016, s. 1-2). Modellernas förklaringsgrad kontrollerades med R^2 . Centrerung av oberoende variablernas medelvärden visar att huvudtermerna i en regressionsmodell kan tolkas som effekterna vid en genomsnittlig nivå av variablerna. Interaktionstermen visar hur sambandet mellan den oberoende variabeln och moderatorn varierar. Detta möjliggör en analys av hur sambandet mellan anknytningsstilar och copingstrategier skiljer sig mellan könen. När interaktionstermen inkluderas i modellen tolkas den mot signifikansnivån där ett signifikant värde visar att sambandet modereras av en interaktion (Djurfeldt & Barkman 2009, s. 139-143). Ett signifikant värde för studiens resultat visar att sambanden modereras av kön där ett negativt samband indikerar ett svagare samband för pojkar än för flickor och ett positivt samband visar ett starkare samband för flickor än för pojkar. Determinationskoefficienten

(R^2) i analysen tolkas i modellen som följande ”den andel av variansen i den beroende variabeln (y) som kan föras tillbaka på den eller de oberoende variablerna (x)” (Djurfeldt & Barkman 2009, s. 59).

De utfördes därefter sex linjära regressionsanalyser enskilt för de oberoende och beroende variablerna, sedan sex multipla linjära regressionsanalyser där familjens välbefinnande inkluderades som kontrollvariabel för att se om familjens välbefinnande förklarar större delen av sambandet (Djurfeldt, Larsson & Stjärnhagen 2018, s. 271-272). Slutligen genomfördes sex multipla regressionsanalyser med de oberoende och beroende variablerna tillsammans med interaktionstermen för respektive oberoende variabel för att se om sambandet mellan anknytningsstilarna och copingstrategierna varierar mellan pojkar och flickor (Djurfeldt & Barkman 2009, s. 139). Inför varje regressionsanalys av de beroende variablerna genomfördes residualanalyser för att kontrollera antaganden för att OLS-regression är uppfyllda. Med hjälp av Q-Q-plot har normalitetantagandet kontrollerats, som visar approximativt normalfördelade residualer. Residualerna ska uppvisa en ungefär normalfördelning med medelvärde nära noll, vilket indikerar att antaganden om normalfördelade residualer kunde anses vara uppfyllda (Djurfeldt & Barkman 2009, s. 57-60; Djurfeldt, Larsson & Stjärnhagen 2018, s. 356-358, 360-362). Normalfördelningen för de beroende variablerna låg omkring 0,9 och uppfyller därmed kravet om normalfördelade residualer. Sambandet mellan variablerna undersöks utifrån om sambandet är statistiskt signifikant. Statistisk signifikans används inom kvantitativ forskning för att bedöma om de observerade sambanden sannolikt beror på en slump eller om de kan betraktas som statistiskt säkerställda. I studien tillämpas en signifikansnivå på 5 procent och som motsvarar en konfidensnivå på 95 procent (Bryman 2025, s. 229, 417-418).

5.5 Studiens trovärdighet

5.5.1 Forskningsetiska ställningstagande

Inom forskningen krävs det att forskaren tar hänsyn till etiska principer och ansvarar för att hålla en god forskningssed. God forskningssed innebär etiska normer och praktiker som tagits fram genom kodexar, lagstiftning och andra regelverk att utgå ifrån i forskning (Vetenskapsrådet 2024, s. 5). Det inkluderar informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet. Informationskravet syftar på att alla inblandade ges all nödvändig information om undersökningen (ibid, s. 23). Forskare ska även ta hänsyn

till självbestämmande, att deltagarna bestämmer om de vill delta och på vilket sätt (ibid, s. 59). Deltagarna ska få information om syftet med studien, att deltagandet är frivilligt och att deltagare under 15 år behöver vårdnadshavares samtycke. Vidare krävs det att uppgifterna har hög konfidentialitet där man säkerställer att utomstående inte kan få tag i uppgifterna samt att deltagarnas uppgifter hanteras i forskningssyfte (Vetenskapsrådet 2002, s. 7-14). Forskare behöver även ta hänsyn till informationssäkerhet och skydd av personuppgifter för att säkerställa deltagarnas säkerhet och integritet (Vetenskapsrådet 2024, s. 32 & 86).

Undersökningen Health Behavior in School-aged children 2017/18 såg till att elevernas föräldrar fick blankett av rektorerna på skolan med information om undersökningens bakgrund och syfte, att deltagandet var frivilligt, att den inte skulle innehålla några identitetsuppgifter och att svaren var anonyma. Informationen fanns även med på första sidan i enkäten. Eleverna fick stoppa svaren i ett kuvert och klistra igen det och ge den till läraren som skickade dem till SCB (Folkhälsomyndigheten 2018, s. 13). Studien uppfyller därmed informationskravet och konfidentialitetskravet som lyder att berörda ges relevant information om studien samt att säkerställa att ingen obehörig kan röja personuppgifterna.

5.6 Studiens metodologiska begränsningar

5.6.1 Reliabilitet

Reliabilitet syftar till att en undersöknings mått är pålitlig och hur konsekvent resultaten är i en undersökning. De förutsätter att studien får samma resultat om undersökningen skulle göras om igen. Resultat som är inkonsekvent eller varierar för mycket utan en tydlig anledning är ett tecken på att mätinstrumentet är bristfälligt. Reliabilitet syftar på följdriktighet och pålitlighet på ett mått och mätinstrumentet på en fråga. Det finns tre grundläggande faktorer för reliabilitet, det är stabilitet, intern reliabilitet och interbedömarreliabilitet. Stabilitet handlar om att resultatet inte ska förändras över tid och att måttet fortsätter att vara stabilt. Intern reliabilitet innebär att indikatorerna för en skala eller index är homogena. Interbedömarreliabilitet avser överensstämmelse mellan bedömare och är relevant vid subjektiva bedömningar (Bryman 2025, s. 203-205).

Den interna reliabiliteten för studiens oberoende variabler trygg anknytning, undvikande anknytning och ambivalent anknytning som utgår från variablerna “familjen försöker att hjälpa”, “kan prata om problem med familjen” och “får emotionellt stöd från familjen”

kontrollerades med Cronbach's alpha för att säkerställa att variablerna i tillräckligt hög utsträckning relaterar till varandra (Bryman 2011, s. 162).

Studiens reliabilitet är även viktig för att studien ska kunna replikeras. De är en vanlig förutsättning som samhällsvetenskapsforskare inom kvantitativ forskning utgår från som kräver att tillvägagångssätten för hur studien gjorts är explicita (Bryman 2025, s. 191). En annan påverkan på reliabiliteten är hur frågan är ställd. Användning av flerindikationsmått med frågor som relaterar till varandra och som mäts med likertskalor bidrar till en ökad risk för social önskvärdhet utifrån vilket svar som upplevs som önskvärt eller passande. De bidrar till att svaren inte blir lika sanningsenliga och kan leda till mer snedvridna resultat. En bra utgångspunkt är att ställa olika formulerade frågor för att deltagarna inte ska utgå från samma skalnivå på alla frågor (Bryman 2011, s. 223-224).

Enkätundersökningen Health Behaviour in School-aged Children 2017/18 är en internationell studie som gjorts på 40 länder som deltar vars syfte är att jämföra ländernas resultat. De har lagt stort fokus på att vidareutveckla enkätens metodologiska tillvägagångssätt för att säkerställa studiens validitet och reliabilitet för att kunna producera tillförlitliga jämförelser mellan länder (Folkhälsomyndigheten 2018, s. 12; Roberts et al. 2009, s. 140- 141).

5.6.2 Validitet

Validitet fokuserar på att valet av en eller flera indikatorer på ett begrepp mäter det faktiska begreppet (Byman 2025, s. 205-206). Validitet kan delas in i intern och extern validitet. Intern validitet handlar om hur väl en studie kan visa ett kausalt samband som finns mellan två variabler. Studien ska kunna visa att förändringar i den oberoende variabeln påverkar den beroende variabeln (Byman 2025, s. 66). Extern validitet innebär att resultatet inom kvantitativ forskning ska kunna generaliseras till en större population som undersöks. Vidare rekommenderas ett sannolikhetsurval för att resultatet ska kunna generaliseras där individer slumpmässigt väljs ut för att vara representativa för en större grupp. De kan bidra till en större generalisering men är inte alltid tillräcklig för att vara representativ för hela populationen (Bryman 2025, s. 190 & 243-244; Djurfeldt 2018, s. 25).

HBSC-undersökningen indikerar en hög extern validitet för undersökningen för urvalsgruppen 11-, 13- och 15 åringar. Studien har även gjorts på en större population över 40 länder i världen och använt ett stratifierat urval, probability proportional to size (PPS)

provtagning som säkerställer att eleverna haft lika stor chans att bli vald. Resultaten kan generaliseras till samtliga åldersgrupper, dock går det inte att göra generaliseringar för alla variabler i studien för hur det ser ut idag eftersom studien gjordes 2017 och 2018. Däremot går det att göra generaliseringar för sambandet som finns mellan olika variabler och hur de påverkar varandra oavsett tidsepok (Bryman 2025, s. 243-244; Folkhälsomyndigheten 2018, s. 13).

Studiens validitet kan även testas av ytvaliditet, prediktiv validitet, begreppsvaliditet och konvergent validitet. Ytvaliditet syftar på att måttet stämmer överens med innehållet i begreppet. Prediktiv validitet syftar på framtida kriterier för att som ska mäta validiteten på ett nytt mått. Begreppsvaliditet innebär att begreppet utgår från teori för att stämma överens med de begreppet är avsett att mäta. Teorier kan bidra med användbar information för vilka indikatorer som mäter ett visst begrepp och som är prövat i praktiken. Konvergent validitet inbegriper att använda sig av andra mått för att mäta samma begrepp när ett mått inte fångar allt innehåll som behövs för begreppet, utan istället kräver flera metoder för att förstärka begreppets helhet med tillräckligt mycket information som behövs för variabeln (Bryman 2025, s. 205-208).

Tidigare metod granskningar visar att enkätundersökningen HBSC:s validitet håller en hög nivå för frågorna som studien använt. För varje fråga finns en förklaring eller förtydligande text som minskar risken för att frågorna misstolkas, det stärker studiens innehållsvaliditet (Roberts et al. 2009, s. 147-148).

Med utgångspunkt i att denna studie bygger på sekundärdata från HBSC 2017/18 innebär det att de insamlade variablerna inte har som syfte att undersöka samma fenomen som denna studie tänker göra. De har bidragit till begränsningar i att säkerställa att variablerna mäter de faktiska begreppet som de avser att mäta utifrån rätt indikator. De påverkar därmed denna studies begreppsvaliditet (Bryman 2025, s. 207). Användningen av ett flerindikatormått för trygg, undvikande och ambivalent anknytning gjordes för att mäta anknytningsstilarna utifrån rätt indikatorer som relaterar till varandra för att fånga begreppen (ibid, s. 199 & 204-205). De var ett nödvändigt steg för att skilja anknytningsstilarna åt där en fråga inte skulle vara tillräcklig (ibid, s. 199). Omkodningarna till motsatta värden för den undvikande och ambivalenta anknytningsstilen gjordes med stöd av anknytningsteorin från Ainsworth (1960) kategorisering utifrån de som kännetecknar respektive anknytningsstil. De säkerställer att

begreppen mäts utifrån rätt indikatorer ordnade efter deras höga värden. De bidrar även till att stärka studiens validitet genom att anknytningsstilarna mäts i enlighet med deras teoretiska definition (Bryman 2025, s. 203).

Operationaliseringen av variabeln "söka stöd för känslor" som mäts av frågan "har vänner jag kan dela glädje och sorg med" som i deskriptiv statistik fick etiketten "har vänner man kan dela känslor med" (HBSC 2018, s. 61) mäter mer tillgången till emotionellt stöd från vänner men skulle kunna ge en indikation på om de söker stöd för känslor utifrån att de har gjort det och därmed är säkra på att få sina känslor besvarade. De påverkar studiens begreppsvaliditet som utgår från att begreppet stämmer överens med de begrepp som studien avser att mäta eftersom frågan inte mäter grad av att söka stöd för känslor utan visar snarare på grad av social tillgänglighet eller tillit till vänner (Bryman 2025, s. 205 & 207).

Variabeln söka socialt stöd som mäts av frågan "jag kan prata om mina problem med mina vänner" visar även hur begreppet skiljer sig från de variabeln egentligen mäter (ibid, s. 207). Utifrån begreppet kan dess innehåll istället visa på informanternas möjlighet att prata om problem med deras vänner istället för hur ofta de gör det. Det påverkar också studiens svårighet att begreppet motsvarar begreppet "söka socialt stöd" som studien avser att mäta. Det finns däremot stöd för att begreppet i större utsträckning stämmer överens med de variabeln mäter.

Likadant för operationaliseringen positiv bedömning som mäts av variabeln "hur pressad känner du dig med skolarbetet som du måste göra?" som snarare indikerar hur mycket skolarbete de har men inte deras bedömning av deras förmåga att hantera pressen av skolarbetet. De ger inte ett direkt mått på positiv bedömning men skulle kunna ge en indirekt indikator för att de använder sig av en positiv eller negativ bedömning utifrån om de bedömer skolarbetet som stressigt eller inte, men som variabeln inte syftar till att mäta.

5.6.3 Kausalitet

Kausalitet syftar på att förklara sambandet mellan orsak och verkan. Den oberoende och beroende variabeln är ett exempel som utgår ifrån att den ena variabeln påverkar den andra och leder till ett visst utfall. I experimentella designer går det att manipulera den oberoende variabeln för att se dess effekt på den beroende variabeln. Studier med en tvärsnittsdesign

utgår från data som samlats in vid ett tillfälle och gör det svårare att visa vilka variabler som skedde först, och med säkerhet veta att den oberoende variabeln påverkar den beroende variabeln. En möjlig lösning är att utgå från teorier som kan stödja argumentet (Bryman 2025, s. 189).

Denna studie utgår ifrån en nationell tvärsnittsdesign som därmed kan innebära en begränsning utifrån att det inte går att se hur det såg ut innan och efter den exakta tidpunkten (Djurfeldt, Larsson & Stjärnhagen 2018, s. 75; HBSC 2018, s. 4). En longitudinell studie som innebär data samlats in vid flera tillfällen skulle vara optimalt för att se förändringar som har skett över en längre period (Bryman 2025, s. 83). Kvantitativ tvärsnittsstudie bidrar även till svårigheten att få djupare insikter med frågor som ställs på individnivå som en kvalitativ analysmetod skulle kunna bidra med (Hjerm 2014, s. 25). Teoretiska modeller behövs därmed för att bättre förstå sambandet med utgångspunkt i individens erfarenheter.

Det finns även givna oberoende variabler som inte låter sig manipuleras, exempel på sådana variabler är kön, ålder, etnicitet och familjeförhållanden. De gör att kausaliteten kan säkerställas med dessa variabler som oberoende variabler (Bryman 2011, s. 82). Utifrån denna studies oberoende variabler som mäter anknytningsstilar kan kausaliteten stärkas av att de påverkar barns copingstrategier och att de inte är motsatta håller, samt att de kan användas som oberoende variabler.

5.6.4 Bortfall

Studiens bortfall har även en påverkan på resultatets tillförlitlighet. Det sker när respondenten inte svarar på alla frågor vilket kan leda till missvisande resultat, särskilt om bortfallet beror på systematiska fel där en viss grupp är underrepresenterade. Bortfall kan vara svårt att hantera metodologiskt, utan en alternativ lösning är att utgå ifrån hur andra respondenter svarat på frågorna (Djurfeldt, Larsson & Stjärnhagen 2018, s. 108). Bortfallen i enkätundersökningen HBSC 2017/18 låg omkring 10-15 procent som berodde på elever som inte svarat på enkäten. Av de skolor som inte valde att delta minskade svarsfrekvensen till 42 procent. Studien har inte kunnat göra en bortfallsanalys för de skolor som inte deltagit och kan därför inte konstatera om bortfallen beror på systematiska fel. En förklaring är att SCB behövde se till att skolorna inte kunde spåras, där skolorna som deltog endast kunde få påminnelse om det (Folkhälsomyndigheten 2018, s. 13-14).

6. Resultat

6.1 Beskrivning av datamaterialet

Tabell I omfattar trygg-, undvikande- och ambivalent anknytning, copingstrategierna söka stöd för känslor, söka socialt stöd och positiv bedömning, moderatorn kön och kontrollvariabeln familjens välstånd. För copingstrategin söka stöd för känslor uppvisar deltagarna ett medelvärde på 3.41 och standardavvikelse på 0.80, för att söka socialt stöd uppvisar de ett medelvärde på 3.24 och standardavvikelse på 0.90 och positiv bedömning visar ett medelvärde på 2.58 och en standardavvikelse på 0.91. Av samtliga variabler uppvisar positiv bedömning en bra normalfördelning, söka stöd för känslor och söka socialt stöd visar en mer ojämn fördelning.

Anknytningsstilarna skattas till 6.15 för att ha en mer trygg anknytning och med en standardavvikelse på 1.31, 1.85 för att ha en mer undvikande anknytning och med en standardavvikelse på 1.31, 4.68 för att ha en mer ambivalent anknytning och med en standardavvikelse på 1.31. Medelvärdena uppvisar en ojämn fördelning för trygg och undvikande anknytning men en mer jämn fördelning för ambivalent anknytning. För kön har 49.7% svarat pojkar och 50.3% har svarat flickor. Kön redovisas i procent eftersom de utgör en nominalvariabel. Familjens välstånd skattas med ett medelvärde på 9.35 och med en standardavvikelse på 1.98.

Tabell I**Beskrivning av datamaterialet**

Variabler	N/ %/ Mean/SD	
Copingstrategier		
Söka stöd för känslor	4063	3.41 ± 0.80
Söka socialt stöd	4088	3.24 ± 0.90
Positiv bedömning	4071	2.58 ± 0.91
Anknytningsstilar		
Trygg anknytning	4049	6.15 ± 1.31
Undvikande anknytning	4049	1.85 ± 1.31
Ambivalent anknytning	4049	4.68 ± 0.54
Moderator		
Kön	4185	
Pojke		2081 % 49.7
Flickor		2104 % 50.3
Kontrollvariabel		
Familjens välstånd	4012	9.35 ± 1.98

6.2 Trygg anknytningsstil och copingstrategier**6.2.1 Tabell II**

Tabell II visar resultatet mellan trygg anknytning och copingstrategin att söka stöd för känslor, kontroll för familjens välstånd och interaktionstermen trygg anknytning x kön. Modell 1 inkluderar trygg anknytning och att söka stöd för känslor. Modell 2 inkluderar trygg anknytning och att söka stöd för känslor kontrollerat för familjens välstånd. Modell 3 inkluderar interaktionstermen trygg anknytning x kön och att söka stöd för känslor.

Modell 1 visar ett positivt och statistiskt signifikant samband mellan trygg anknytning och att söka stöd för känslor ($\beta = 0.45$, $p < .001$). Resultatet visar att barn med en mer trygg anknytning är associerade med högre grad av att söka stöd för känslor. Modell 2 visar ett statistiskt signifikant resultat även när familjens välstånd var inkluderat ($\beta = 0.44$, $< .001$). Modell 3 visar ett negativt och statistiskt signifikant samband när moderatoren inkluderades

tillsammans med trygg anknytning och att söka stöd för känslor ($\beta = -0.05$, $p < .001$). Det visar att sambandet mellan trygg anknytning och att söka stöd för känslor modereras av kön där sambandet är svagare för pojkar än för flickor.

Tabell II

Multipel linjär regressionsanalys av trygg anknytningsstil, söka stöd för känslor, kontrollvariabel familjens välstånd och interaktionstermen trygg anknytning x kön.

	Modell 1	Modell 2	Modell 3
Trygg anknytning	0.45 *** (0.008)	0.44 *** (0.008)	0.49 *** (0.01)
Familjens välstånd		0.08 *** (0.005)	
Trygg anknytning X Kön			-0.05 *** (0.01)
R ²	0.20	0.20	0.20

Notering:

* $p < .05$ ** $p < .01$, *** $p < .001$, is = icke signifikant.

6.2.2 Tabell III

Tabell III visar resultatet mellan trygg anknytning och copingstrategin att söka socialt stöd, kontroll för familjens välstånd och interaktionstermen trygg anknytning x kön. Modell 1 inkluderar trygg anknytning och att söka socialt stöd. Modell 2 inkluderar trygg anknytning och att söka socialt stöd kontrollerat för familjens välstånd. Modell 3 inkluderar interaktionstermen trygg anknytning x kön och att söka socialt stöd.

Modell 1 visar ett positivt och statistiskt signifikant samband mellan trygg anknytning och att söka socialt stöd ($\beta = 0.38$, $p < .001$). Resultatet visar att barn med en mer trygg anknytning är associerade med en högre grad av att söka socialt stöd. Modell 2 visar att kontroll för familjens välstånd kvarstod sambandet som statistiskt signifikant ($\beta = 0.37$, $p < .001$). Modell 3 visade ett icke statistiskt signifikant samband när moderatoren inkluderades ($\beta = -0.005$, $p > .05$). De visar att sambandet mellan trygg anknytning och att söka socialt stöd inte skiljer sig mellan pojkar och flickor.

Tabell III

Multipel linjär regressionsanalys av trygg anknytningsstil, söka socialt stöd, kontrollvariabel familjens välstånd och interaktionstermen Trygg anknytning X kön.

	Modell 1	Modell 2	Modell 3
Trygg anknytning	0.38 *** (0.01)	0.37 *** (0.01)	0.38 *** (0.01)
Familjens välstånd		0.09 *** (0.006)	
Trygg anknytning x Kön			-0.009 IS (0.02)
R ²	0.14	0.15	0.14

Notering:

* $p < .05$ ** $p < .01$, *** $p < .001$, is = icke signifikant.

6.2.3 Tabell IV

Tabell IV visar resultatet mellan trygg anknytning och copingstrategin att positiv bedömning, kontroll för familjens välstånd och interaktionstermen trygg anknytning x kön. Modell 1 inkluderar trygg anknytning och positiv bedömning. Modell 2 inkluderar trygg anknytning och positiv bedömning, kontrollerat för familjens välstånd. Modell 3 inkluderar interaktionstermen trygg anknytning x kön och positiv bedömning.

Modell 1 visar ett positivt och statistiskt signifikant samband mellan trygg anknytning och positiv bedömning ($\beta = 0.14$, $p < .001$). Resultatet visar att barn med en trygg anknytning är associerade med högre grad för positiva bedömningar. Modell 2 vid kontroll för familjens välstånd kvarstod sambandet som statistiskt signifikant. Modell 3 visar ett positivt och statistiskt samband när sambandet modereras av kön ($\beta = 0.08$, $p < .001$). De visar att sambandet mellan trygg anknytning och positiv bedömning modereras av kön där sambandet är svagare för pojkar än för flickor.

Tabell IV

Multipel linjär regressionsanalys av trygg anknytningsstil, positiv bedömning, kontrollvariabel familjens välstånd och interaktionstermen Trygg anknytning X kön.

	Modell 1	Modell 2	Modell 3
Trygg anknytning	0.14 *** (0.01)	0.14 *** (0.01)	0.08 *** (0.01)
Familjens välstånd		-0.04 ** (0.007)	
Trygg anknytning x Kön			0.08 *** (0.02)
R ²	0.01	0.02	0.02

Notering:

* $p < .05$ ** $p < .01$, *** $p < .001$, is = icke signifikant.

6.3 Undvikande anknytningsstil och copingstrategier

6.3.1 Tabell V

Tabell V visar resultatet mellan undvikande anknytningsstil och copingstrategin söka stöd för känslor, kontroll för familjens välstånd och modererad av kön. Modell 1 inkluderar undvikande anknytningsstil och att söka stöd för känslor. Modell 2 inkluderar undvikande anknytningsstil och att söka stöd för känslor kontrollerat för familjens välstånd. Modell 3 inkluderar interaktionstermen undvikande anknytning x kön och söka stöd för känslor.

Modell 1 visar ett negativt och statistiskt signifikant samband mellan undvikande anknytning och att söka stöd för känslor ($\beta = -0.45$, $p < .001$). Resultatet indikerar att barn med en undvikande anknytning är mindre associerade med att söka stöd för känslor. Modell 2 vid kontroll för familjens välstånd visade att familjens välstånd förklarar en liten del av sambandet ($\beta = 0.08$, $p < .001$) där sambandet kvarstod som statistiskt signifikant. Modell 3 visade på ett positivt och statistiskt signifikant samband när moderatorn inkluderades ($\beta = 0.05$, $p < .01$). De visar att sambandet mellan undvikande anknytning och att söka stöd för känslor modereras av kön där sambandet är svagare för pojkar än för flickor.

Tabell V

Multipel linjär regressionsanalys av undvikande anknytningsstil, söka stöd för känslor, kontrollerad för familjens välstånd och modererad av kön.

	Modell 1	Modell 2	Modell 3
Undvikande anknytning	-0.45 *** (0.008)	-0.45 *** (0.008)	-0.49 *** (0.01)
Familjens välstånd		0.08 *** (0.005)	
Undvikande anknytning X Kön			0.05 ** (0.02)
R ²	0.20	0.20	0.20

Notering:

* $p < .05$ ** $p < .01$, *** $p < 0.001$, is = icke signifikant

6.3.2 Tabell VI

Tabell VI visar resultatet mellan undvikande anknytningsstil och copingstrategin söka socialt stöd, kontroll för familjens välstånd och modererad av kön. Modell 1 inkluderar undvikande anknytningsstil och att söka socialt stöd, Modell 2 inkluderar undvikande anknytningsstil och att söka socialt stöd kontrollerat för familjens välstånd. Modell 3 inkluderar interaktionstermen undvikande anknytning x kön och söka socialt stöd.

Modell 5 visar ett negativt och statistiskt signifikant samband mellan undvikande anknytning och att söka socialt stöd ($\beta = -0.38$, $p < .001$). Det visar att barn med en undvikande anknytning är mindre associerade med att söka socialt stöd. Vid kontroll för familjens välstånd kvarstod sambandet som statistiskt signifikant och visade ett litet positivt samband ($\beta = 0.09$, $p < .001$). Modell 3 visade ett icke statistiskt signifikant samband när moderatoren inkluderades ($\beta = 0.009$, $p > .05$). De visar att sambandet mellan undvikande anknytning och att söka socialt stöd inte skiljer sig mellan pojkar och flickor.

Tabell VI

Multipel linjär regressionsanalys av undvikande anknytningsstil, söka socialt stöd, kontrollerad för familjens välstånd och modererad av kön.

	Modell 1	Modell 2	Modell 3
Undvikande anknytning	-0.38 *** (0.01)	-0.37 *** (0.01)	-0.38 *** (0.01)
Familjens välstånd		0.09 *** (0.006)	
Undvikande anknytning X Kön			0.009 IS (0.02)
R ²	0.14	0.15	0.14

Notering:

* $p < .05$ ** $p < .01$, *** $p < 0.001$, is = icke signifikant

6.3.3 Tabell VII

Tabell VII visar resultatet mellan undvikande anknytningsstil och copingstrategin positiv bedömning, kontroll för familjens välstånd och modererad av kön. Modell 1 inkluderar undvikande anknytningsstil och positiv bedömning. Modell 2 inkluderar undvikande anknytningsstil och positiv bedömning kontrollerat för familjens välstånd. Modell 3 inkluderar interaktionstermen undvikande anknytning x kön och positiv bedömning.

Modell 1 visar ett negativt och statistiskt signifikant samband mellan undvikande anknytning och positiv bedömning ($\beta = -0.14$, $p < .001$). Resultatet visar att barn med en undvikande anknytning är mindre associerade med att göra positiva bedömningar. Modell 2 med kontroll för familjens välstånd visar att sambandet kvarstod som statistiskt signifikant och förklarade en liten del av sambandet för att i lägre grad göra positiva bedömningar ($\beta = -0.04$, $p < .01$). Modell 3 vid test för moderatorn visade på ett negativt och statistiskt signifikant samband ($\beta = -0.08$, $p < .001$). De visar att sambandet mellan undvikande anknytning och positiv bedömning modereras av kön där sambandet är svagare för pojkar än för flickor.

Tabell VII

Multipel linjär regressionsanalys av undvikande anknytningsstil, positiv bedömning, kontrollerad för familjens välstånd och modererad av kön.

	Modell 1	Modell 2	Modell 3
Undvikande anknytning	-0.14 *** (0.01)	-0.14 *** (0.01)	-0.08 *** (0.01)
Familjens välstånd		-0.04 ** (0.007)	
Undvikande anknytning X Kön			-0.08 *** (0.02)
R ²	0.01	0.01	0.02

Notering:

* $p < .05$ ** $p < .01$, *** $p < 0.001$, is = icke signifikant

6.4 Ambivalent anknytningsstil och copingstrategier

6.4.1 Tabell VIII

Tabell VIII visar resultatet mellan ambivalent anknytningsstil och copingstrategin söka stöd för känslor, kontroll för familjens välstånd och modererad av kön. Modell 1 inkluderar ambivalent anknytningsstil och att söka stöd för känslor,. Modell 2 inkluderar ambivalent anknytningsstil och att söka stöd för känslor kontrollerat för familjens välstånd. Modell 3 inkluderar trygg anknytning, interaktionstermen ambivalent anknytning x kön och söka stöd för känslor.

Modell 1 visar ett positivt och statistiskt signifikant samband mellan ambivalent anknytning och att söka stöd för känslor ($\beta = 0.42$, $p < .001$). Resultatet visar att barn med en ambivalent anknytning är mer associerade med att söka stöd för känslor. Modell 2 vid kontroll för familjens välstånd kvarstod sambandet som statistiskt signifikant och förklarade en liten del av sambandet till att söka stöd för känslor ($\beta = 0.08$, $p < .001$). Modell 2 visade på ett negativt och statistiskt signifikant samband när moderatorn inkluderades ($\beta = -0.06$, $p < .01$). De visar att sambandet mellan ambivalent anknytning och att söka stöd för känslor modereras av kön där sambandet är svagare för pojkar än för flickor.

Tabell VIII

Multipel linjär regressionsanalys av ambivalent anknytningsstil, söka stöd för känslor, kontrollerad för familjens välbefinnande och modererad av kön.

	Modell 1	Modell 2	Modell 3
Ambivalent anknytning	0.34 *** (0.021)	0.32 *** (0.022)	0.38 *** (0.031)
Familjens välbefinnande		0.08 *** (0.005)	
Ambivalent anknytning X Kön			-0.06 ** (0.043)
R ²	0.20	0.20	0.11

Notering:

* $p < .05$ ** $p < .01$, *** $p < 0.001$, is = icke signifikant

6.4.2 Tabell IX

Tabell IX visar resultatet mellan ambivalent anknytningsstil och copingstrategin söka stöd för känslor, kontroll för familjens välbefinnande och modererad av kön. Modell 1 inkluderar ambivalent anknytningsstil och att söka socialt stöd,. Modell 2 inkluderar ambivalent anknytningsstil och att söka socialt stöd kontrollerat för familjens välbefinnande. Modell 3 inkluderar interaktionstermen ambivalent anknytning x kön och söka socialt stöd.

Modell 1 visar ett positivt och statistiskt signifikant samband mellan ambivalent anknytning och att söka socialt stöd ($\beta = 0.30$, $p < .001$). Resultatet visar att barn med en ambivalent anknytning är mer associerade med att söka socialt stöd. Modell 2 vid kontroll för familjens välbefinnande kvarstod sambandet som statistiskt signifikant och visar att familjens välbefinnande förklarar en liten del av sambandet till att i högre grad söka stöd för känslor ($\beta = 0.10$, $p < .001$). Modell 3 visade på ett negativt och icke statistiskt signifikant samband när moderatorn inkluderades ($\beta = -0.02$, $p > .05$). De visar att sambandet mellan ambivalent anknytning och att söka socialt stöd inte skiljer sig mellan pojkar och flickor.

Tabell IX

Multipel linjär regressionsanalys av ambivalent anknytningsstil, söka socialt stöd, kontrollerad för familjens välstånd och modererad av kön.

	Modell 1	Modell 2	Modell 3
Ambivalent anknytning	0.30 *** (0.02)	0.29 *** (0.025)	0.32 *** (0.03)
Familjens välstånd		0.10 *** (0.007)	
Ambivalent anknytning X Kön			-0.02 IS (0.05)
R ²	0.09	0.10	0.09

Notering:

* $p < .05$ ** $p < .01$, *** $p < 0.001$, is = icke signifikant

6.4.3 Tabell X

Tabell X visar resultatet mellan ambivalent anknytningsstil och copingstrategin positiv bedömning, kontroll för familjens välstånd och modererad av kön. Modell 1 inkluderar ambivalent anknytningsstil och positiv bedömning. Modell 2 inkluderar ambivalent anknytningsstil och positiv bedömning kontrollerat för familjens välstånd. Modell 3 inkluderar interaktionstermen ambivalent anknytning x kön och positiv bedömning.

Modell 1 visar ett positivt och statistiskt signifikant samband mellan ambivalent anknytning och positiv bedömning ($\beta = 0.12$, $p < .001$). Resultatet visar att barn med en ambivalent anknytning är i viss del associerade med att göra positiva bedömningar. Modell 2 vid kontroll för familjens välstånd kvarstod sambandet som statistiskt signifikant och förklarade en liten del av sambandet till att göra positiva bedömningar ($\beta = -0.04$, $p < .01$). Modell 3 visade på ett positivt och statistiskt signifikant samband när moderatorn inkluderades ($\beta = 0.006$, $p < .01$). Det visar att sambandet mellan ambivalent anknytning och positiv bedömning modereras av kön och är svagare för pojkar än för flickor.

Tabell X

Multipel linjär regressionsanalys av ambivalent anknytningsstil, positiv bedömning, kontrollerad för familjens välstånd och modererad av kön.

	Modell 1	Modell 2	Modell 3
Ambivalent anknytning	0.12 *** (0.02)	0.12 *** (0.02)	0.07 ** (0.03)
Familjens välstånd		-0.04 * (0.007)	
Ambivalent anknytning X Kön			0.006 ** (0.05)
R ²	0.01	0.01	0.01

Notering:

* $p < .05$ ** $p < .01$, *** $p < 0.001$, is = icke signifikant

Ytterligare redovisning av de slutgiltiga modellerna där samtliga variabler inklusive familjens välstånd och kön ingår redovisas i Bilagor 1-3.

7. Diskussion

Studiens syfte var att undersöka hur individers anknytningsstil påverkar deras sätt att hantera stress, motgångar och känslomässiga utmaningar med hjälp av olika copingstrategier.

Analysen av sambandet har gjorts med hjälp av en linjär regressionsanalys utifrån sekundär data från enkätundersökningen Health Behavior in School-aged Children HBSC 2017/18 för att besvara studiens syfte. Analysen utfördes mot studiens första hypotes att barn med trygg anknytning använder i högre utsträckning adaptiva copingstrategier som att söka stöd för känslor, söka socialt stöd och positiv bedömning. Studiens andra hypotes var att barn med undvikande anknytning använder i mindre utsträckning adaptiva copingstrategier som att söka stöd för känslor, söka socialt stöd och positiv bedömning. Studiens tredje hypotes var att ambivalent anknytning använder i högre utsträckning adaptiva copingstrategier som att söka socialt stöd men i mindre utsträckning adaptiva copingstrategier som att söka stöd för känslor och positiv bedömning. Studiens fjärde hypotes var att sambandet mellan anknytningsstil och barns användning av copingstrategier skiljer sig mellan pojkar och flickor.

7.1 Anknytningsstilarnas koppling till copingstrategierna

Resultatet visar att barn med en mer trygg anknytning har ett positivt samband med att söka stöd för känslor och söka socialt stöd. Det ligger i linje med studiens första hypotes och skulle kunna tolkas mot tidigare forskning som visar att barn med en mer trygg anknytning söker stöd för känslor och socialt stöd hos andra som en viktig tillgång för att kunna hantera problem (Cabral et al. 2012, s. 1001). Det kan även grunda sig på deras förmåga att våga känna sina känslor, kunna förstå och sätta ord på dem (Camisasca et al. 2017, s. 1102 & 1107-1108; Mikulincer & Shaver 2012, s. 13). För barn med en mer trygg anknytning finns förtroende för att föräldrarna kommer att finnas där för dem vilket leder till förtroende för att deras vänner också kommer att finnas där för dem (Hazan & Shaver 1987, s. 312; Ramsdal & Wynn 2022, s. 5). Det bidrar till barnets trygghet i att kunna prata om känslor med vänner utifrån detta förtroende. Resultatet för att göra positiva bedömningar var i viss mån i linje med studiens första hypotes och tidigare forskning som menar att barn med trygg anknytning använder positiv bedömning utifrån en ökad självkompetens och själveffektivitet av att hantera stressfulla situationer (Cabral et al. 2012, s. 1001). De kan i högre utsträckning prioritera rätt för att lägga mer tid åt att lösa problemet och hitta användbara sätt för hur problemet ska lösas genom planering utifrån tidigare erfarenheter (Hapon et al. 2021, s. 326).

Resultatet för barn med en mer undvikande anknytning ligger i linje med studiens andra andra hypotes och tidigare forskning som konstaterar att de i mindre utsträckning söker stöd för känslor och socialt stöd som kan förklaras utifrån att de ser andra som opålitliga och litar mer på deras egna förmåga att lösa problem (Khan et al. 2020, s. 1194). Det kan även kopplas till undvikande av att prata om deras tankar och känslor med andra utifrån stress och sårbarhet som kan väckas (Camisasca et al. 2017, s. 1106-1108; Hapon et al. 2021, s. 326; Pang & Thomas 2020, s. 187). Resultatet för undvikande anknytningsstil och låg användning av positiva bedömningar ligger även i linje med tidigare forskning som menar att de har en lägre grad av självkompetens till sin egen förmåga att lösa problem (Cabral et al. 2012, s. 1001). Undvikande strategier kan även i viss utsträckning fungera som en effektiv strategi för individen att skydda sig själv från livshotande stress, men beskrivs i längden bidra till att lämna problem olösta (Camisasca et al. 2017, s. 1107-1108).

Resultatet för barn med en mer ambivalent anknytning och söka stöd för känslor ligger inte i linje med studiens tredje hypotes och skiljer sig från tidigare forskning som visat på ett negativt samband av att ha föräldrar som inte visat lyhördhet för barnets känslor (Cabral et al 2012, s. 1101; Camisasca et al. 2017, s. 1107-1108; Mikulincer & Shaver 2012, s. 13). Sambandet skulle kunna förklaras av att barn med en mer ambivalent anknytning förstärker sina känslor för att få uppmärksamhet från andra men som istället visar på en maladaptiv strategi (Mikulincer & Shaver 2012, s. 14; Pang & Thomas 2020, s. 187). De positiva sambandet för att söka socialt stöd stämmer överens med studiens tredje hypotes och tidigare forskning utifrån ett ökat beroende av andra människor och tilltro på andras förmågor att hjälpa dem med att hantera problem (Hapon et al. 2021, s. 326; Kural & Kovacs 2021, s. 1-2). Söka socialt stöd för barn med en mer ambivalent anknytning kan också uttryckas som en mer maladaptiv strategi. De positiva sambandet för positiv bedömning kan förklaras utifrån tidigare forskning som visar samband till användning av positiv omvärdering av problem som copingstrategi men som istället bidrar till en underskattning av lösningen på ett problem och även för stor tilltro på andras förmågor (Hapon et al. 2021, s. 326).

Anknytningsteorin bidrar till en teoretisk förklaring till hur tidiga relationer mellan föräldrar och barn kan ha betydelse för hur barn hanterar stress senare i livet. Barnets strategier kan förstås av att vårdgivaren som fungerar som en trygg bas, samt överlevnadsstrategier barnet tar till sig av som en följd av anknytningen. Föräldrarna kan ge stöd för barnet att våga konfrontera stressorer och hantera negativa känslor, genom distansering eller undertryckande

av negativa känslor eller ett ökat behov av andras stöd för att hantera påfrestande situationer (Ainsworth et al. 1970, 1978; Bowlby 1969, 1980). Affektregleringsteorin bidrar med en fördjupad förståelse av de bakomliggande mekanismerna utifrån hur föräldern anknyter till barnet och dess samband till barns copingstrategier. Den tidiga anknytningen främjar affekt och emotionell reglering och bidrar även till skapandet av en god självkänsla, kommunikationsförmåga och relationell kompetens. Det bidrar i sin tur till barnets sätt att hantera stressorer, känslor och förmågan att kunna uttrycka sina känslor med andra samt söka stöd hos andra (Schore & Schore 2007). Tillsammans bidrar teorierna till att förklara en större del av sambanden för hur copingstrategierna kan kopplas till upplevd trygghet samt den biologiska bakgrunden för stärkandet av adaptiva copingstrategier. De visar att anknytning är mångfasetterad och behöver analyseras utifrån flera olika dimensioner för att förstå hur de hänger ihop med copingstrategier.

7.2 Familjens välstånds betydelse för sambanden

Studiens kontrollvariabel familjens välstånd bidrar även till att förklara en viss del av sambandet. Resultatet visade ett positivt samband för att söka stöd för känslor och söka socialt stöd men negativt samband för att göra positiva bedömningar. De ligger i viss del i linje med tidigare forskning som visar att föräldrarnas socioekonomi var kopplat till mindre trygghet i anknytningen till föräldrarna och bidrog till barnets svårighet i att reglera sina känslor och bristande socialt nätverk. Det påverkar även hur deras barn hanterar stress och motgångar senare i livet (Kelly et al. 2008, s. 1-2; Matthews & Gallo 2011, s. 1 & 10).

7.3 Hur sambandet skiljer sig mellan könen

Sammantaget kan resultatet vid anknytningsstilarnas interaktion med kön visa att sambanden för anknytningsstilarna och copingstrategierna i vissa fall skilja sig mellan pojkar och flickor. Sambandet för trygg anknytning och söka stöd för känslor var något svagare för flickor än för pojkar medan sambandet för att göra positiva bedömningar var något starkare för flickor än för pojkar. För undvikande anknytning var sambandet något starkare för pojkar än för flickor medan sambandet för att göra positiva bedömningar var något svagare för pojkar än för flickor. För ambivalent anknytning var sambandet något svagare för flickor än för pojkar för att söka stöd för känslor och något starkare för flickor än för pojkar för sambandet att göra positiva bedömningar. För samtliga anknytningsstilar och att söka socialt stöd fanns inget samband för att de varierar mellan pojkar och flickor.

Enligt tidigare forskning fann de att kvinnor i större utsträckning rapporterade mer upplevd stress i vardagen och livshändelser som mer negativa med en lägre känsla av kontroll jämfört med män. Män rapporterade mer emotionell hämning jämfört med kvinnor och använde mer rationella och distanserade strategier. Sammantaget visar de på att det finns skillnader mellan män och kvinnors sätt att hantera stress där män använde mer undvikande strategier medan kvinnor använde sig mer av emotionella strategier (Matud 2004, s. 1401). Mot studiens resultat kan de visa att större variation för känslufokuserad coping för att ha en mer trygg eller ambivalent anknytningsstil för pojkar jämfört med flickor medan för att ha en mer undvikande anknytning varierade mer för flickor än pojkar. Positiva bedömningar varierade mer för flickor jämfört med pojkar för att ha en mer trygg eller ambivalent anknytning, och mer för pojkar för att ha en mer undvikande anknytning.

7.4 Sammanfattande tolkning av modellernas resultat

Utifrån samtliga modeller går det att se att modell 1 där respektive anknytningsstil testas enskilt med copingstrategierna visar starkare samband och förklarar en större del för respektive copingstrategier än vid kontroll för familjens välstånd och interaktion med kön. Det visar att familjens välstånd skulle kunna påverka hur barn använder copingstrategierna söka stöd för känslor, söka socialt stöd och att göra positiva bedömningar. Resultatet måste slutligen tolkas utifrån begränsning av studiens innehållsvaliditet.

Studiens resultat visar att det finns flera faktorer som bör inkluderas för att förstå vad som påverkar individers sociala och emotionella utveckling, där föräldrar har en stor betydelse men är inte de enda som påverkar. Det finns flera faktorer som kan förklara individers sociala och emotionella utveckling men där föräldrar spelar en viktig roll som grund för dessa (Khan et al. 2023, s. 1194).

7.5 Måttens betydelse för resultatet

Variablerna som varje anknytningsstil och copingstrategier mäts av spelar roll för tolkningen av resultatet. Utformningen för anknytningsstilarna och copingstrategierna har varit begränsade i tillgången till variabler i HBSC 2017/18 som kunnat mäta rätt indikator.

Föräldrars ansvar har till viss grad kunnat mätas med variabler om familjens försök att hjälpa, emotionellt stöd och hjälp av familjen samt att barnet kan prata om problem med sin familj. De stöds av tidigare forskning som mätt trygg anknytning med föräldrar som är ansvarsfulla, finns där när barnet behöver dem samt är lyhörda för barnets känslor och tankar (Bendezu et al. 2019, s. 1356; Camisasca et al. 2017, s. 1107-1108; Ramsdal & Wynn 2022, s. 4). De omvända omkodningarna av de tre oberoende variablerna undvikande och ambivalent anknytningsstil bidrog mer till att variabeln för undvikande och ambivalent anknytning fångar begreppet utifrån rätt indikatorer som är kännetecknande för dem. De säkerställer att måttet på variabelvärdena är mer tillförlitliga och mäter rätt indikator (Bryman 2025, s. 203).

Det finns däremot brister i indikatorerna som fångar den undvikande anknytningsstilen utifrån föräldrar som avvisat och straffat barnet när de försökt att söka närhet, där föräldrarna uppfattas som opålitliga. De skulle stärka kopplingen till att de i lägre grad söker stöd hos andra (Mikulincer & Shaver 2012, s. 11). Utifrån de omvända indikatorerna går det att till viss del säkerställa att variabeln mäter anknytningsstilen utifrån undvikande att prata om problem och känslor med föräldrar samt brist på emotionellt stöd och hjälp från föräldrar. Den ambivalenta anknytningsstilen har inte kunnat mätas utifrån rädslan för att bli övergiven som baserar sig på föräldrar som växlar mellan närhet och distans vilket kan minska validiteten (ibid). Trots att tillgång till dessa variabler som skulle bidra med fördjupad förståelse för anknytningsstilarna bidrar indexen till att mäta en viss grad av trygg, undvikande och ambivalent anknytning. Måtten för anknytningsstilarna kan därmed indikera om barnet lutar mot en mer trygg, undvikande eller ambivalent anknytning men inte den exakta graden som ytterligare eller alternativa variabler hade bidragit med. Utifrån anknytningsteorin kan de tre faktorerna som anknytningsstilarna i denna studie mäts av förstärkas av de som är grunden för anknytning (Bowlby 1969, 1980). Det ger även upphov till olika anknytningsstilar (Ainsworth 1970, 1978). Trygg anknytning är i linje med de som är kännetecknande barn med en mer trygg anknytning utifrån ansvarsfulla föräldrar, där barnet känner trygghet i att få sina tankar och känslor hörda. Undvikande anknytning är i linje med de som är kännetecknande utifrån föräldrar som inte finns där, ger stöd för barnets anknytningsbehov som innefattar att få hjälp, kommunikation och skapande av ett emotionellt band. Ambivalent anknytning är primärt kännetecknande av att ha föräldrar som finns där men inte ger emotionellt stöd som är grunden för trygghet i att få sina känslor förstådda. Samtidigt skulle alternativa variabler som är mer kännetecknande för varje anknytningsstil

bidra till en djupare förståelse för anknytningsstilarna, men där studiens variabler kan anses vara tillräckliga för att indikera en mer trygg, undvikande eller ambivalent anknytningsstil.

De oberoende variablerna i studien avser även familjen istället för bara föräldrarna, de bidrar till metodologiska problem i variablernas innehållsvaliditet eftersom anknytningsteorin primärt utgår från relationen mellan barn och föräldrarna (Bowlby 1969, 1980). Variabler som skulle kunna ge en indikation på relationen till föräldrarna var variablerna i HBSC (2017/18) "kan prata om problem med min pappa" respektive "kan prata om problem med min mamma". Variablerna testades tillsammans med studiens oberoende variabler i Cronbach's alpha och visade en hög intern reliabilitet från 0.895 till 0.835 (Bryman 2025, s. 162 & 204-205). De inkluderades inte för att undvika en alltför komplex modell utifrån de redan befintliga variabler som användes för att mäta anknytningen till föräldrarna.

De oberoende variablerna kan till viss del fungera som en indirekt indikator på anknytningsstilen utifrån att föräldrarna utgör en central del av familjen och primärt tillhandahåller emotionellt stöd och hjälp till barnet. Den undvikande anknytningsstilen kan identifieras genom barnets undvikande av kommunikation för både problem och känslor utifrån otrygghet att göra de där föräldrarna inte skapat en miljö som kännetecknas av emotionellt hjälp och stöd. Ambivalent anknytning kan till viss grad fångas genom familjevariablerna. Om familjen också innefattar syskon, kan syskonens effekt ses som en indirekt effekt av föräldrarnas anknytningsbeteende där föräldrarnas brist på emotionellt stöd bidrar till svårigheter att hantera känslor och prata om dem (Mikulincer & Shavers 2012, s. 13; Schore & Schore 2007, s. 11-13). De påverkar i sin tur hur syskonen kan stödja varandra. Barnen för att prata om deras problem, få hjälp men inte få stöd för deras känslor där familjen inkluderar föräldrarna bör därmed ses som en genomsnitt av antingen föräldrarna och syskonen, eller bara föräldrarna för att förstå vad variablerna mäter. Det stärker kännetecknen för ambivalent anknytning där föräldrarnas hjälp och växling av närhet inte behöver mätas med höga värden för bara föräldrarna.

Sammantaget kan familjevariablerna begränsa studiens validitet, men variablerna kan ändå bidra med viktiga detaljer för anknytningsstilarna även fast variablerna specifikt inte mäter anknytningen till föräldrarna. Resultatet bör därmed tolkas med försiktighet mot att variablerna inte stämmer överens med det de avser att mäta utan som istället indirekt kan fungera som en indikator på anknytningsstilarna.

Copingstrategierna har även haft brister vid indikatorer som mäter variablerna rätt. Variablerna söka stöd för känslor och söka socialt stöd bör tolkas mot de ursprungliga variablerna ”jag har vänner jag kan dela min glädje och sorg med” och ”jag kan prata om problem med mina vänner” som ger en indikation på tillgängligheten av att kunna prata om känslor och problem men inte att dem gör det. De går därmed inte att antyda att resultatet indikerar utsträckningen för att i högre eller lägre grad söka stöd för känslor eller socialt stöd, utan istället visar tillgängligheten av att kunna göra det. Med stöd av tidigare forskning skulle de kunna användas som indikation för att visa på sannolikheten att de gör det utifrån vilken anknytningsstil de har (Berry & Kingswell 2012, s. 316-317 & 321-323; Camisasca et al. 2017, s. 1107; Cherrier et al. 2023, s. 453; Hapon et al. 2021, s. 326). De kan därmed i viss grad tyda på upplevelsen av att kunna prata om problem och känslor med vänner och grunda sig på en djupare vänskap där båda kunnat öppna upp sig om sina känslor och prata om problem. Medan vänner de inte känner sig bekväma med att prata om känslor eller problem med gör att de inte söker stöd för känslor eller socialt stöd hos dem. Samtidigt visar inte variabeln de maladaptiva sättet att söka stöd för känslor och söka socialt stöd utifrån den ambivalenta anknytningsstilen som var förenat med ökat beroende av andras förmågor att lösa problem och förstärkande känslouttryck (Berry & Kingswell 2012, s. 315-317 & 319-320; Hapon et al. 2021, s. 326-327; Kural & Kovacs 2021, s. 1-2).

Resultatet visade lägre association med att göra positiva bedömningar för samtliga anknytningsstilar och kan förstås mot att den ursprungliga variabeln mäter upplevd press för skolarbetet. De speglar därmed i högre utsträckning kraven som finns på barnens prestationer utifrån upplevd press istället för deras förmåga att göra positiva bedömningar. Samtidigt som krav på deras prestation inte behöver leda till ökad press, kan press istället spegla ökad stress. Ökad skolarbete är inte samma sak som ökad press utan kan mer visa på förmågan att hantera de ökade kraven. Det kan därmed bekräfta att de gör positiva bedömningar av skolarbetet utifrån mindre press och tilltro på deras förmåga att klara av ökad skolarbete (Cabral et al. 2012, s. 1001). En annan begränsning på måttet för positiv bedömning är att variabeln är mer kategorisk än kontinuerlig vilket också kan påverka hur väl variabeln mäts. Sammantaget går det inte att dra direkta slutsatser att variabeln mäter positiv bedömning men kan ge stöd för det utifrån föregående resonemang.

7.6 Begränsningar och styrkor

En begränsning för studiens resultat är avsaknaden av kontrollvariabler för skolmiljö och psykisk ohälsa från HBSC 2017/18 som hade kunnat användas. Enligt Ledel, Brodin Låftman och Landberg (2025, s. 1) kan elevernas mående och stöd i deras sociala miljö påverka deras sätt att hantera stress. De skulle därmed bidra till bakomliggande orsaker som kan förklara en större del av sambandet till utsträckningen de använder copingstrategierna. Avsaknaden av dessa kontrollvariabler kan därmed begränsa studiens interna validitet och precision i tolkningen av resultaten. Dessa variabler valdes inte eftersom anknytningen till föräldrarna har en stor betydelse för barnets välmående, skapande av trygga relationer och god hantering av stress och utmaningar (Berry och Kingswell (2012, s. 316-317 & 321-323; Camisasca et al. 2017, s. 1101 & 1107; Cherrier et al. 2023, s. 453). Kontrollvariablerna sågs därmed inte förklara en större del av sambanden, det skulle kunna förklara en del men där anknytningsvariablerna ses som de mest avgörande för copingstrategierna.

Med bakgrund till att HBSC gjordes 2017/18 och är en nationell tvärsnittsstudie går det inte att säga hur sambandet ser ut idag eller hur starkt sambandet är (Bryman 2025, s. 144 & 189). De har inte heller funnits tillgång till den tidiga relationen barnen haft med sina föräldrar (HBSC 2018, s. 4). Det skulle bidra med viktig information för hur anknytningen bidrar till utvecklingen av copingstrategierna (Schore & Schore 2007).

Styrkan med att HBSC 2017/18 är att den utgår från åldrarna 11-, 13- och 15 vilket stärker resultatet för föräldrarnas betydelse för barns copingstrategier utifrån att föräldrar fortfarande är centrala för barn i dessa åldersgrupper, där beroendet av föräldrarnas fysiska närvaro blir mindre i övergången till vuxen ålder (Bendezu et al. 2019, s. 1356).

7.7 Implikationer för socialt arbete

Förståelsen för barnets anknytning spelar en central roll inom socialt arbete, eftersom den bidrar med förståelse för hur barn upplever trygghet och sina relationer med andra. I barnvårdsutredningar beaktas barnets anknytningsstil vid bedömningar för att kunna tillgodose barnets känslomässiga behov.

Barn kan utveckla anpassningsstrategier som ger intryck av ett fungerande samarbete, trots att barnet befinner sig i en utsatt situation. Detta lyfter fram vikten av att socialarbetaren ska

ha kunskap om hur anknytning och copingstrategier samspelar (Broberg, Almqvist & Svensson 2025, s. 347-349). De kan visa sig genom tillbakadragenhet eller överdrivet ansvarstaganden och kan fungera som copingstrategier för att hantera otrygghet eller skydda föräldrar, snarare än uttryck på bristande samarbetsförmåga. Vidare är det centralt inom socialt arbete att socialarbetaren inte enbart utgå från synliga beteenden i utredningar och samtal utan även få en förståelse för hur relationen mellan barnet och föräldrarna ser ut (ibid, s. 369-371). Ett mer anknytningsinformerat arbetssätt bidrar till mer nyanserad bedömning av barns behov och förmåga samt skapar bättre förutsättningar för samarbete och hållbara insatser inom socialt arbete utifrån att ta fasta på barnets bästa för att fatta välgrundade beslut (ibid, s. 12 & 347-349).

Slutligen bidrar anknytningen med större förståelse för barns emotionella och sociala utveckling för vilken påverkan de har på barns copingstrategier. Utifrån ökad kunskap för anknytningen mellan barn och föräldrar kan socialarbetaren identifiera brister i uppfostringsättet och bättre tillgodose barnets behov genom stödjande insatser till både barn och föräldrar.

7.8 Vidare forskning

Resultaten visar på viktiga implikationer för framtida forskning, särskilt avseende behovet av mer ändamålsenliga variabler för att undersöka sambandet mellan föräldrabeteenden och barns emotionella utveckling på ett mer heltäckande sätt. För denna studie har ett flertal variabler prövats för att skapa kategorierna för anknytningsstilarna. Variabeln för familjen att hjälpa barnet att fatta beslut har prövats samt hur enkelt det är att prata om problem med pappan respektive med mamman. Variabler som mäter tillit till att föräldrarna kommer finnas där för en undvikande anknytning, och vänner som ses opålitliga vilket enligt tidigare forskning kan förklara avvisande av andra människors stöd där andra ses som opålitliga (Hapon et al. 2021, s. 326). Variabler som mäter växling av närhet och distans skulle bättre mäta den ambivalenta anknytningen samt rädslan för att bli övergiven skulle även bidra till att mäta ängslan som är kännetecknande för den anknytningsstilen (Mikulincer & Shaver 2012, s. 11). För att mäta variationen hade variabler med svarsalternativ från "aldrig" till "alltid" kunna medverka till att mäta rätt tendens utifrån hur föräldern växlar mellan närhet och distans. Utifrån begränsningarna i att mäta copingstrategierna att söka stöd för känslor, söka socialt stöd och att göra positiva bedömningar hade mer beskrivande och detaljerade

variabler som specifikt mäter dessa bidragit till forskning med starkare innehållsvaliditet. Hur ofta de söker socialt stöd och söker stöd för känslor skulle bidra till användbar information för om de används på ett adaptivt sätt eller maladaptivt sätt utifrån tidigare forskning som visar samband mellan ambivalent anknytning och beroende av andras förmågor att lösa problem som konsekvens av minskad tillit till dem själva (Hapon et al. 2021, s. 326). Variabler för copingstrategier som problemlösning, konfrontativ och undvikande strategier skulle även visa fler copingstrategier som barn med en mer trygg eller undvikande anknytningsstil tar till sig av vid hantering av stress eller utmaningar som tidigare forskning inkluderat (Camisasca et al. 2017, s. 1101 & 1107; Hapon et al. 2021, s. 325-327). De skulle bidra till en större bild för vilka copingstrategier barn med olika anknytningsstilar använder sig av.

För vidare studier skulle emotionell reglering som variabel som mäter barnets sätt att reglera och hantera sina känslor kunna användas som en mediator utifrån tidigare forskning som visat påverka individers copingstrategier (Cabral et al. 2012, s. 1006; Hapon et al. 2021, s. 326; Mikulincer & Shaver 2012, s. 13). Kontrollvariabel för barns sociala medieanvändning skulle förklara en del av sambandet till barns copingstrategi positiv bedömning i skolan utifrån tidigare forskning som visat hur ökad sociala medieanvändning kan ha en negativ påverkan på barns och ungas skolresultat (White-Gosselin & Poulin 2024, s. 67). Samt kontrollvariabeln för familjens välstånd skulle även kunna mätas av indikatorer som visar på föräldrars socioekonomi genom variabler som mäter föräldrars yrke och en som mäter föräldrars utbildningsnivå.

En kvalitativ analysmetod hade även bidragit till djupare insikter för att förstå anknytningen och användningen av copingstrategierna. En longitudinell kvalitativ studie hade bidragit till att visa hur anknytningen såg ut under tidig barndom för att förstå hur de hänger ihop med barns copingstrategier utifrån att barnet utformar sitt anknytningsmönster i ett tidigt stadiet och har svårare att ändra det senare (Ramsdal och Wynn 2022, s. 4). Den tidigare anknytningen är något som tidigare forskning belyst som avgörande för barnets utveckling (Ainsworth et al. 1970, 1978; Bowlby 1969, 1980; Cherrier et al. 2023, s. 453; Pang & Thomas 2020, s. 187; Schore & Schore 2007, s. 12-13).

Vidare forskning skulle också kunna göras utifrån hur sociala medier påverkar anknytningen och den relationella kvaliteten skulle även vara relevant då den ökade användningen av

sociala medier och digital teknologi har förändrat formerna för umgänget och anknytningen mellan barn och föräldrar. Men även att det är ett relativt nytt fenomen där få longitudinella studier har gjorts (Ante-Contreras 2016; McDaniel & Coyne 2016, s. 3-4; McDaniel & Radesky 2018, s. 8; White-Gosselin & Poulin 2024, s. 63 & 66-67).

8. Slutsats

Studiens syfte var att undersöka hur individers anknytningsstil påverkar deras sätt att hantera stress och utmaningar med hjälp av olika copingstrategier och om sambandet varierar mellan pojkar och flickor. Resultatet visar att trygg anknytning och ambivalent anknytning är kopplat till adaptiva copingstrategier, särskilt när det kommer till att söka stöd för känslor och att söka socialt stöd och viss grad att göra positiva bedömningar. Undvikande anknytning visar på mindre användning för respektive copingstrategi. Kön spelar även en roll i att förklara skillnaden mellan pojkar och flickors copingstrategier där pojkar i lägre grad än flickor söker stöd för sina känslor och söker socialt stöd men i högre grad gör positiva bedömningar. Dessutom visar resultatet att familjens välstånd har en viss men begränsad påverkan på sambandet mellan anknytningsstilar och copingstrategier. Sambanden måste också tolkas mot studiens ursprungliga variabler där anknytningsstilarnas ursprungliga variabler avser familjen och inte föräldrarna. Söka stöd för känslor och söka socialt stöd mer mäter tillgången till stöd men inte utsträckningen de söker stöd. Positiv bedömning mäter egentligen upplevd stress av skolarbetet och kan användas som hypotes för att göra positiva bedömningar. De påverkar därmed tolkningen av resultatet. Studien belyser därmed betydelsen av föräldrar som är ansvarsfulla, tillgängliga och som ger stöd för barnets tankar och känslor för barnets användning av adaptiva copingstrategier. Sammantaget visar studien hur copingstrategier är starkt kopplat till anknytningen och i mindre grad kan förklaras av enbart individuella eller socioekonomiska faktorer.

9. Referenslista

Ainsworth, M. D. S., Blehar, M. C., Waters, E. och Wall, S. N. (1978). *Patterns of attachment: A psychological study of the Strange Situation*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Ante-Contreras, D. (2016). Distracted Parenting: How Social Media Affects Parent-Child Attachment. *Electronic Theses, Projects, and Dissertations*, 92, s. 1-61.
<https://scholarworks.lib.csusb.edu/etd/292> (Hämtad 2025-11-27).

Bendezu, J. J., Loughlin-Presnal, J. E. och Wadsworth, M. E. (2019). Attachment Security Moderates Effects of Uncontrollable Stress on Preadolescent Hypothalamic-Pituitary-Adrenal Axis Responses: Evidence of Regulatory Fit. *Clinical Psychological Science*, 7(6), s. 1355-1371. doi:10.1177/2167702619854747

Berry, K. och Kingswell, S. (2012). An investigation of adult attachment and coping with exam-related stress. *British Journal of Guidance & Counselling*, 40(4), s. 315–325.
doi:10.1080/03069885.2012.685861

Boniell-Nissim, M., Tabak, I., Mazur, J., Borraccino, A., Brooks, F., Gommans, R., van der Sluijs, W., Zsiros, E., Craig, W., Harel-Fisch, Y. och Finne, E. (2015). Supportive communication with parents moderates the negative effects of electronic media use on life satisfaction during adolescence. *International Journal of Public Health*, 60(2), s. 189-198.
doi:10.1007/s00038-014-0636-9

Bowlby, J. (1980). *Attachment and loss. 3: Loss, sadness and depression*. New York: Basic Books.

Broberg, A., Almqvist, K. och Svensson, P. (2025). *Anknytning och socialt arbete: Om föräldraförmåga och barns behov*. 1 uppl. Stockholm: Natur & Kultur.

Broberg, A. G., Risholm Mothander, P. och Granqvist, P. (2020). *Anknytningsteori*. 3:e uppl. Stockholm: Natur & Kultur.

Bryman, A. (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. 2 uppl. Liber: Malmö.

Bryman, A. (2025). *Samhällsvetenskapliga metoder*. 4 uppl. Liber: Malmö.

Cabral, J.; Matos, P. M.; Beyers, W. och Soenens, B. (2012). Attachment, Emotion Regulation and Coping in Portuguese Emerging Adults: A Test of a Mediation Hypothesis. *The Spanish Journal of Psychology*, 15(3), s. 1000-1012.
doi:10.5209/rev_SJOP.2012.v15.n3.39391

Camisasca, E.; Miragoli, S.; Di Blasio, P. och Grych, J. (2017). Children's Coping Strategies to Inter-Parental Conflict: The Moderating Role of Attachment. *Journal of Child and Family Studies*; New York, 26(4), s. 1099-1111. doi:10.1007/s10826-016-0645-9

Cherrier, C.; Courtois, R.; Rusch, E. och Potard, C. (2023). Parental Attachment, Self-Esteem, Social Problem-Solving, Intimate Partner Violence Victimization in Emerging Adulthood. *The journal of psychology*, 157(7), s. 451-471.
doi:10.1080/00223980.2023.2242561

Craparo, G., Magnano, P., Zapparrata, M.V., Gori, A., Costanzo, G., Pace, U. och Pellerone, M. (2018). Coping, attachment style and resilience: The mediating role of alexithymia. *Mediterranean Journal of Clinical Psychology*, 6(1), s. 1-30.
doi:10.6092/2282-1619/2018.6.1773

Davis, C. (2023). *Statistical Testing with Jamovi Sociology*. 2nd Edition. Vor Press.

Djurfeldt, G. och Barkman, M. (2009). Logistisk regression. I: Djurfeldt, G. och Barkman, M. (red). *Statistisk verktygslåda 2- multivariat analys*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 125-148.

Djurfeldt, G., Larsson, R. och Stjärnhagen, O. (2018). *Statistisk verktygslåda 1- Samhällsvetenskaplig orsaksanalys med kvantitativa metoder*. 3. uppl. Lund: Studentlitteratur.

Folkhälsomyndigheten (2018). *Skolbarns hälsovanor i Sverige 2017/18: Grundrapport*. Solna: Folkhälsomyndigheten.

Folkhälsomyndigheten (2023). *Att inte bara överleva utan att faktiskt också leva: en kartläggning om ungas psykiska hälsa – kortversion*. Solna: Folkhälsomyndigheten.

Folkman, S. och Lazarus, R. S. (1988). Coping as a mediator of emotion. *Journal of Personality and Social Psychology*, 54(3), s. 466-475. doi:10.1037/0022-3514.54.3.466

Hapon, N.; Vovk, A.; Snyadanko, I. och Fedyna, L. (2021). Ontological security of an individual: Attachment styles and coping strategies. *Journal of Education Culture and Society*, 12(2), s. 317-329. doi:10.15503/jecs2021.2.317.329

Hazan, C. och Shaver, P. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process. *Journal of Personality and Social Psychology: Interpersonal Relations and Group Process*, 15(3), s. 511-524. doi:10.4324/9781351153683-17

Health Behaviour in School-aged Children (2018). *HBSC-2013/14, ed.1.0*. Bergen: Health Behaviour in School-aged Children.

Hjerm, M., Lindgren, S., och Nilsson, M. (2014). *Introduktion till samhällsvetenskaplig analys*. 2 uppl. Malmö: Gleerups.

Kelly, M. M., Tyrka, A. R., Price, L. H. och Carpenter, L. L. (2008). Sex differences in emotional and physiological responses to the Trier Social Stress Test. *Journal of behavior therapy and experimental psychiatry*, 39(1), s. 87-98. doi:10.1016/j.jbtep.2007.020003

Khan, F.; Chong, J. Y; Theisen, J. C.; Fraley, R. C.; Young, J. F. och Hankin, B. L. (2020). Development and Change In Attachment: A Multiwave Assessment of Attachment and Its Correlates Across Childhood and Adolescence. *Journal of Personality and Social Psychology: Interpersonal Relations and Group Process*, 118(6), s. 1188-1206. doi:10.1037/pspi0000211

Kural, A. I. och Kovacs, M. (2021). Attachment anxiety and resilience: The mediating role of coping. *Acta Psychologica*, 221, s. 1-8. doi:10.1016/j.actpsy.2021.103447

Ledel, Å., Brodin Låftman, S., och Landberg, J. (2025). Problematic social media use and self-rated health among Swedish adolescents: is the association moderated by family support? *BMC Public Health*, 25(1), s. 1-10. doi:10.1186/s12889-025-22927-6

Manolov, M. N. och Stoyanov, I. S. (2025). THE RELATIONSHIP BETWEEN COPING STRATEGIES AND ATTACHMENT STYLES IN ADOLESCENTS. *Psychological Thought: Blagoevgrad*, 18(1), s. 117-132.
<https://doi.org/10.37708/psych.v18i1.1011> (Hämtad 2025-12-15)

Matthews, K. A. och Gallo, L. C. (2011). Psychological Perspectives on Pathways Linking Socioeconomic Status and Physical Health. *Annual Review of Psychology*, 62(1), s. 501–530. doi:10.1146/annurev.psych.031809.130711

Matud, M. P. (2004). Gender differences in stress and coping styles. *Personality and Individual Differences*, 37(7), s. 1401–1415. doi:10.10/j.paid.2004.01.010

McDaniel, B. T. och Coyne, S. M. (2016). Technology interference in the parenting of young children: Implications for mothers' perceptions of coparenting. *The Social Science Journal*, 53(4), s. 435-443. doi:10.1016/j.soscij.2016.04.010

McDaniel, B.T. och Radesky, J. S. (2018). Technoference: Longitudinal Associations between Parent Technology Use, Parenting Stress, and Child Behavior Problems. *Pediatr Res*, 84(2), s. 210-218. doi:10.1038/s41390-018-0052-6

Pang, L. H. G. och Thomas, S. J. (2020). Exposure to Domestic Violence during Adolescence: Coping Strategies and Attachment Styles as Early Moderators and their Relationship to Functioning during Adulthood. *Journal of Child & Adolescent Trauma*, 13(2), s. 185-198. doi:10.1007/s40653-019-00279-9.

Ramsdal, G. H. och Wynn, R. (2022). Attachment and School Completion: Understanding Young People Who Have Dropped Out of High School and Important Factors in Their

Re-Enrollment. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(7), s. 1-15. doi:10.31219/osf.io/wsj8h

Roberts, C., Freeman, J., Samdal, O., Schnohr, C., De Looze, M., Nic Gabhainn, S., Iannotti, R. och Rasmussen, M. (2009). The Health Behaviour in School-aged Children (HBSC) study: methodological developments and current tensions. *Int J Public Health*, 54(Suppl 2), s. 140-150. doi:10.1007/s00038-009-5405-9

Schore, A. N. och Schore, J. R. (2007). Modern Attachment Theory: The Central Role of Affect Regulation in Development and Treatment. *Clinical Social Work Journal*, 36(1), s. 9-20. doi:10.1007/s10615-007-0111-7

Seiffge-Krenke, I. (2006). Coping with relationship stressors: The impact of different working models of attachment and links to adaptation. *Journal of Youth and Adolescence*, 35(1), s. 24-38. doi:10.1007/s10964-005-9015-4

Stancu, A., Ariccio, S., De Dominicis, S., Cancellieri, U. G., Petruccelli, I., Theodorou, A., Ilin, C. och Bonaiuto, M. (2025). Place Attachment Styles Predict Adaptive and Maladaptive Conducts Under Flood Risk: Evidence via Cognitive and Affective Coping Mediation. *Journal of Community & Applied Social Psychology*, 35(3), s. 1-13. doi:10.1002/casp.70083

Vatcheva, K. P, Lee, M., McCormick, J. B. och Rahbar, M. H. (2016). Multicollinearity in regression analyses conducted in epidemiologic studies. *Epidemiology*, 6(2), s. 1-20. doi:10.4172/2161-1165.1000227

Vetenskapsrådet (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Vetenskapsrådet.

Vetenskapsrådet (2024). *God forskningssed*. Stockholm: Vetenskapsrådet.

White-Gosselin, C. E. och Poulin, F. (2024). Associations Between Young Adults' Social Media Addiction, Relationship Quality with Parents, and Internalizing Problems: A path Analysis Model. *Canadian Journal of Behaviour Science*, 56(1), s. 61-69. doi:10.1037/cbs0000326

10. Bilagor

10.1 Bilaga 1: Trygg anknytning och copingstrategier

Tabell XI visar resultatet mellan trygg anknytning, och copingstrategierna att söka stöd för känslor, söka socialt stöd och positiv bedömning, kontroll för familjens välbefinnande och modererad av kön, samt interaktionseffekt mellan trygg anknytning och kön. Modell 1 inkluderar söka stöd för känslor. Modell 2 utgörs av söka socialt stöd. Modell 3 utgörs av positiv bedömning.

Modell 1 visar ett positivt och statistiskt signifikant samband mellan trygg anknytning och att söka stöd för känslor ($\beta = 0.48, p < .001$). Resultatet visar att barn med en mer trygg anknytning är associerade med högre grad av att söka stöd för känslor. Sambandet var statistiskt signifikant även när familjens välbefinnande var inkluderat. Moderatorn visade ett negativt och statistiskt signifikant samband ($\beta = -0.05, p < .05$). De visar att trygg anknytning och att söka stöd för känslor modereras av kön där sambandet är svagare för pojkar än för flickor. Modell 2 visar ett positivt och statistiskt signifikant samband mellan trygg anknytning och att söka socialt stöd ($\beta = 0.38, p < .001$). Resultatet visar att en trygg anknytning är associerade med en högre grad av att söka socialt stöd. Vid kontroll för familjens välbefinnande kvarstod sambandet som statistiskt signifikant. Moderator visade ett icke statistiskt signifikant samband ($\beta = -0.008, p > .05$). De visar att sambandet mellan trygg anknytning och att söka socialt stöd inte skiljer sig mellan pojkar och flickor. Modell 3 visar ett positivt och statistiskt signifikant samband mellan trygg anknytning och positiv bedömning ($\beta = 0.07, p < .001$). Resultatet visar att en trygg anknytning är associerade med högre grad för positiva bedömningar. Vid kontroll för familjens välbefinnande kvarstod sambandet som statistiskt signifikant. Moderatorn visade ett positivt och statistiskt samband ($\beta = 0.08, p < .001$). De visar att sambandet mellan trygg anknytning och positiv bedömning modereras av kön där sambandet är svagare för pojkar än för flickor.

Tabell XI

Multipel linjär regressionsanalys av trygg anknytningsstil, söka stöd för känslor, söka socialt stöd, positiv bedömning, modererad av kön och kontrollerat för familjens välstånd.

	Modell 1	Modell 2	Modell 3
Trygg anknytning	0.48 *** (0.01)	0.38 *** (0.01)	0.07 *** (0.01)
Kön (referensnivå: flicka)	-0.32 *** (0.02)	-0.28 *** (0.02)	0.42 *** (0.02)
Familjens välstånd	0.08 *** (0.005)	0.09 *** (0.006)	-0.04 ** (0.007)
Trygg anknytning x Kön	-0.05 * (0.01)	-0.008 is (0.02)	0.08 *** (0.02)
R ²	0.23	0.17	0.06

Notering:

* $p < .05$ ** $p < .01$, *** $p < .001$, is = icke signifikant.

10.2 Bilaga 2: Undvikande anknytning och copingstrategier

Tabell XII visar resultatet mellan undvikande anknytningsstil och copingstrategierna söka stöd för känslor, söka socialt stöd och positiv bedömning kontroll för familjens välstånd och modererad av kön samt interaktionseffekt mellan undvikande anknytning och kön. Modell 1 utgörs av söka stöd för känslor. Modell 2 utgörs av söka socialt stöd. Modell 3 utgörs av positiv bedömning.

Modell 1 visar ett negativt och statistiskt signifikant samband mellan undvikande anknytning och att söka stöd för känslor ($\beta = -0.48$, $p < .001$). Resultatet indikerar att barn med en

undvikande anknytning är mindre associerade med att söka stöd för känslor. Vid kontroll för familjens välstånd visade att familjens välstånd förklarade en liten del av sambandet ($\beta = 0.08, p < .01$) där sambandet kvarstod som statistiskt signifikant. Moderatoren visade på ett positivt och statistiskt signifikant samband ($\beta = 0.05, p < .01$). De visar att sambandet mellan undvikande anknytning och att söka stöd för känslor modereras av kön där sambandet är svagare för pojkar än för flickor. Modell 2 visar ett negativt och statistiskt signifikant samband mellan undvikande anknytning och att söka socialt stöd ($\beta = -0.38, p < .001$). Det visar att undvikande anknytning är mindre associerade med att söka socialt stöd. Vid kontroll för familjens välstånd kvarstod sambandet som statistiskt signifikant och visade ett litet positivt samband ($\beta = 0.09, p < .01$). Moderatoren visade ett icke statistiskt signifikant samband ($\beta = 0.008, p > .05$). De visar att sambandet mellan undvikande anknytning och att söka socialt stöd inte skiljer sig mellan pojkar och flickor. Modell 3 visar ett negativt och statistiskt signifikant samband mellan undvikande anknytning och positiv bedömning ($\beta = -0.07, p < .001$). Resultatet visar att en undvikande anknytning är mindre associerad med att göra positiva bedömningar. Vid kontroll för familjens välstånd kvarstod sambandet som statistiskt signifikant och förklarade en liten del av sambandet för att i lägre grad göra positiva bedömningar ($\beta = -0.04, p < .01$). Moderatoren visade ett negativt och statistiskt signifikant samband ($\beta = -0.08, p < .001$). De visar att sambandet mellan undvikande anknytning och positiv bedömning modereras av kön där sambandet är svagare för pojkar än för flickor.

Tabell XII

Multipel linjär regressionsanalys av undvikande anknytningsstil, söka stöd för känslor, söka socialt stöd, positiv bedömning, modererad av kön och kontrollerat för familjens välstånd.

	Modell 1	Modell 2	Modell 3
Undvikande anknytning	-0.48 *** (0.01)	-0.38 *** (0.01)	-0.07 *** (0.01)
Kön (referensnivå: flicka)	-0.30 *** (0.02)	-0.28 *** (0.02)	0.42 *** (0.02)
Familjens välstånd	0.08 *** (0.005)	0.09 *** (0.006)	-0.046 ** (0.007)
Undvikande anknytning X Kön	0.05 ** (0.01)	0.008 is (0.02)	-0.08 *** (0.02)
R ²	0.23	0.17	0.06

Notering:

* $p < .05$ ** $p < .01$, *** $p < 0.001$, is = icke signifikant.

10.3 Bilaga 3: Ambivalent anknytning och copingstrategier

Tabell XIII visar resultatet mellan ambivalent anknytningsstil och copingstrategierna söka stöd för känslor, söka socialt stöd och positiv bedömning, kontroll för familjens välstånd och modererad av kön, samt interaktionseffekt mellan ambivalent anknytning och kön. Modell 1 utgörs av söka stöd för känslor. Modell 2 utgörs av söka socialt stöd. Modell 3 utgörs av positiv bedömning.

Modell 1 visar ett positivt och statistiskt signifikant samband mellan ambivalent anknytning och att söka stöd för känslor ($\beta = 0.38$, $p < .001$). Resultatet visar att en mer ambivalent anknytning är associerade med att i högre grad söka stöd för känslor. Vid kontroll för

familjens välstånd kvarstod sambandet som statistiskt signifikant och förklarade en liten del av sambandet till att söka stöd för känslor ($\beta = 0.08$, $p < .001$). Moderatoren visade på ett negativt och statistiskt signifikant samband ($\beta = -0.05$, $p < .01$). De visar att kön förklarar en liten variation mellan ambivalent anknytning och att söka stöd för känslor där pojkar i lägre grad än flickor söker stöd för sina känslor. Modell 2 visar ett positivt och statistiskt signifikant samband mellan ambivalent anknytning och att söka socialt stöd ($\beta = 0.32$, $p < .001$). De visar att en mer ambivalent anknytning är associerade med att i högre grad söka socialt stöd. Vid kontroll för familjens välstånd kvarstod sambandet som statistiskt signifikant och visar att familjens välstånd förklarar en liten del av sambandet till att i högre grad söka stöd för känslor ($\beta = -0.04$, $p < .01$). Moderatoren visade ett icke statistiskt signifikant samband ($\beta = -0.02$, $p > .05$). De visar att sambandet mellan ambivalent anknytning och att söka socialt stöd inte skiljer sig mellan pojkar och flickor. Modell 3 visar ett positivt och statistiskt signifikant samband mellan ambivalent anknytning och positiv bedömning ($\beta = 0.05$, $p < .001$). Resultatet visar att barn med en ambivalent anknytning är i viss del associerade med att göra positiva bedömningar. Vid kontroll för familjens välstånd kvarstod sambandet som statistiskt signifikant och förklarade en liten del av sambandet till att göra positiva bedömningar ($\beta = -0.04$, $p < .01$). Moderatoren visade på ett positivt och statistiskt signifikant samband ($\beta = 0.07$, $p < .001$). Det visar att sambandet mellan ambivalent anknytning och positiv bedömning modereras av kön och är svagare för pojkar än för flickor.

Tabell XIII

Multipel linjär regressionsanalys av ambivalent anknytningsstil, söka stöd för känslor, söka socialt stöd, positiv bedömning, modererad av kön och kontrollerat för familjens välstånd.

	Modell 1	Modell 2	Modell 3
Ambivalent anknytning	0.38 *** (0.03)	0.32 *** (0.03)	0.05 ** (0.03)
Kön (referensnivå: flicka)	-0.30 *** (0.02)	-0.28 *** (0.02)	0.42 *** (0.02)
Familjens välstånd	0.10 *** (0.006)	0.10 *** (0.006)	-0.04 ** (0.007)
Ambivalent anknytning X Kön	-0.05 ** (0.04)	-0.02 is (0.05)	0.07** (0.05)
R ²	0.15	0.12	0.06

Notering:

* $p < .05$ ** $p < .01$, *** $p < 0.001$, is = icke signifikant